

БАНКА ДСК ЕАД

**Индивидуални финансови отчети,
изготвени съгласно международните
стандарти за финансова отчетност
За годините към 31 декември 2008 и 2007
С независим одиторски доклад**

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До акционерите на
Банка ДСК ЕАД

Доклад върху неконсолидираните финансови отчети

Ние извършихме одит на приложените неконсолидирани финансови отчети на Банка ДСК ЕАД ("Банката"), включващи неконсолидиран счетоводен баланс към 31 декември 2008 година и неконсолидиран отчет за доходите, неконсолидиран отчет за промените в собствения капитал, неконсолидиран отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и обобщеното оповестяване на съществените счетоводни политики и другите пояснителни приложения.

Отговорност на ръководството за финансовите отчети

Отговорността за изготвянето и достоверното представяне на тези неконсолидирани финансови отчети в съответствие с Международните стандарти за финансови отчети, приложими в Европейския Съюз, се носи от ръководството. Тази отговорност включва: разработване, внедряване и поддържане на система за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансови отчети, които да не съдържат съществени неточности, отклонения и несъответствия, независимо дали те се дължат на измама или на грешка; подбор и приложение на подходящи счетоводни политики; и изготвяне на приблизителни счетоводни оценки, които са разумни при конкретните обстоятелства.

Отговорност на одитора

Нашата отговорност се свежда до изразяване на одиторско мнение върху тези неконсолидирани финансови отчети, основаващо се на извършения от нас одит. Нашият одит бе проведен в съответствие с изискванията на Международните одиторски стандарти. Тези стандарти налагат спазване на етичните изисквания, както и одитът да бъде планиран и проведен така, че ние да се убедим в разумна степен на сигурност доколко финансовите отчети не съдържа съществени неточности, отклонения и несъответствия.

Одитът включва изпълнението на процедури, с цел получаване на одиторски доказателства относно сумите и оповестяванията, представени във финансовите отчети. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, включително оценката на рисковете от съществени неточности, отклонения и несъответствия във финансовия отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка. При извършването на тези оценки на риска одиторът взема под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансовите отчети от страна на Банката, за да разработи одиторски процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на системата за вътрешен контрол на

Банката. Одитът също така включва оценка на уместността на прилаганите счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне във финансовите отчети. Считаме, че получените от нас одиторски доказателства са подходящи и достатъчни за формирането на база за изразяване на нашето мнение.

Мнение

По наше мнение, неконсолидираните финансови отчети дават вярна и честна представа за неконсолидираното финансово състояние на Банката към 31 декември 2008 година, както и за нейните неконсолидирани финансови резултати от дейността и за неконсолидираните парични потоци за годината, завършваща тогава, в съответствие с Международните стандарти за финансови отчети, приложими в Европейския Съюз.

Доклад върху други правни и надзорни изисквания

Годишен доклад за дейността на Банката съгласно изискванията на чл. 33 от Закона за счетоводството

Съгласно изискванията на Закона за счетоводството, ние също така докладваме, че историческата финансова информация изготвена от ръководството и представена в годишния доклад за дейността на Банката, съгласно чл. 33 от Закона за счетоводството, съответства във всички съществени аспекти на финансовата информация, която се съдържа в неконсолидираните финансови отчети на Банката към и за годината завършваща на 31 декември 2008 година. Отговорността за изготвянето на годишния доклад за дейността, който е одобрен от Управителния съвет на Банката на 27 февруари 2009 година, се носи от ръководството на Банката.

Красимир Хаджидинов
Регистриран одитор
Съдружник

Маргарита Голева
Регистриран одитор

0202 Гол.-
Регистриран одитор

София, 27 февруари 2009г.

КПМГ България ООД
ул. "Фритьоф Нансен" 37
София 1142
България

Отчет за доходите за годините към 31 декември 2008 и 2007

В хиляди лева	Прил.	2008	2007
Приходи от лихви и аналогични приходи		651 775	468 376
Разходи за лихви и други аналогични разходи		(240 363)	(151 508)
Нетен доход от лихви	4	411 412	316 868
Приходи от такси и комисиони		138 847	138 036
Разходи за такси и комисиони		(10 352)	(7 926)
Нетни приходи от такси и комисиони	5	128 495	130 110
Нетни приходи от търговски операции	6	18 392	6 650
Други оперативни приходи	7	21 461	7 571
Оперативни приходи		39 853	14 221
Разходи за персонала	8	(68 766)	(58 485)
Разходи за амортизация	18, 19	(28 956)	(23 301)
Загуби от обезценка	9	(79 737)	(91 728)
Други разходи	10	(103 919)	(82 944)
Печалба преди данъци		298 382	204 741
Разходи за данъци	11	(29 697)	(20 383)
Годишна печалба		268 685	184 358

Отчетът за доходите следва да се разглежда заедно с приложенията от I до 33, представляващи неразделна част от неконсолидираните финансови отчети.

Неконсолидираните финансови отчети са одобрени от лицата, представляващи Банка ДСК ЕАД, на 27 февруари 2009 г.

 Виолина Маринова Главен изпълнителен директор		 Любомир Желязков Изпълнителен директор
"КПМГ България" ООД Красимир Хаджинев Регистриран одитор Съдружник		Маргарита Голева Регистриран одитор
		

Баланс към 31 декември 2008 и 2007

В хиляди лева	Прил.	31-Декември-2008	31-Декември-2007
Активи			
Парични средства и разплащателни сметки при кореспонденти	12	252 132	211 217
Финансови активи държани за търгуване	13	24 006	55 287
Кредити и вземания от банки, включително от Централната банка	14	536 363	1 294 888
Кредити и вземания от други клиенти	15	7 207 465	5 675 318
Инвестиции на разположение за продажба и държани до падеж	16	314 713	314 792
Текущи данъчни активи		-	1 375
Вземания от лихви	17	32 203	26 401
Дълготрайни материални активи	18	262 104	234 950
Дълготрайни нематериални активи	19	25 688	21 339
Други активи	20	16 116	11 992
Общо активи		8 670 790	7 847 559
Пасиви			
Депозити от банки	21	390 877	742 338
Кредити от банки	21	902 616	635 309
Подчинен срочен дълг	22	684 541	391 166
Депозити от други клиенти	23	5 340 830	5 021 319
Текущи данъчни пасиви		8 841	907
Задължения по лихви	24	40 432	29 959
Задължения по отсрочени данъци	25	9 090	10 096
Провизии по задължения	26	5 714	3 024
Други пасиви	27	54 825	43 779
Общо пасиви		7 437 766	6 877 897
Капитал и резерви			
Капитал	28	153 984	153 984
Резерви	28	810 355	631 320
Финансов резултат от текущата година		268 685	184 358
Общо капитал и резерви		1 233 024	969 662
Общо пасиви, капитал и резерви		8 670 790	7 847 559
Задбалансови пасиви			
Условни задължения и ангажименти	29	1 337 347	1 012 476

Балансът следва да се разглежда заедно с приложенията от 1 до 33, представляващи неразделна част от неконсолидираните финансови отчети.

Неконсолидираните финансови отчети са одобрени от лицата, представляващи Банка ДСК ЕАД, на 27 февруари 2009 г.

 Виолина Маринова
 Главен изпълнителен директор

 Любомир Желязков
 Изпълнителен директор

 Красимир Хаджидинев
 Регистриран одитор
 Съдружник

 Margarita Goleva
 Регистриран одитор

2

Отчет за паричния поток за годините към 31 декември 2008 и 2007

В хиляди лева	Прил.	2008	2007
Нетен паричен поток от основна дейност			
Печалба преди данъци		298 382	204 741
Увеличение от обезценка на лоши и несъбираеми кредити и други активи	9	79 737	91 728
Амортизация	18, 19	28 956	23 301
Нетен ефект от нереализирана ценова преоценка на инвестиции за търговия		132	208
Нетен ефект от нереализирана валутна преоценка		4 307	(11 346)
Други непарични изменения		8 940	9 312
		<u>420 454</u>	<u>317 944</u>
Нетен паричен поток от основна дейност преди изменение в активите и пасивите от основна дейност			
Промяна в активите, участващи в основната дейност			
Намаление на ценни книжа в оборотен портфейл		30 669	5 907
Намаление/(увеличение) на вземанията от банки		(22)	8
Увеличение на предоставени кредити на други клиенти		(1 607 455)	(2 371 419)
Намаление/(увеличение) на други активи		(7 403)	10 091
Промяна в пасивите, участващи в основната дейност			
Увеличение/(намаление) на депозити от банки		(84 154)	212 710
Увеличение на задължения по предоставени депозити от други клиенти		313 749	980 619
Намаление/(увеличение) на други пасиви		15 513	(22 346)
		<u>(918 649)</u>	<u>(866 486)</u>
Нетен паричен поток от основна дейност			
Парични потоци от инвестиционна дейност			
Придобиване на дълготрайни активи, нетно		(60 878)	(72 560)
Намаление/(увеличение) на инвестициите		(8 390)	49 092
		<u>(69 268)</u>	<u>(23 468)</u>
Нетни парични потоци от инвестиционна дейност			
Паричен поток от финансова дейност			
Увеличение на основен капитал		-	60 000
Увеличение на подчинен срочен дълг		293 375	391 166
		<u>293 375</u>	<u>451 166</u>
Нетен паричен поток от финансова дейност			
Авансово платен данък върху печалбата		(23 090)	(22 365)
		<u>(717 632)</u>	<u>(461 153)</u>
Парични средства и еквиваленти в началото на периода			
	30	<u>1 505 662</u>	<u>1 966 815</u>
Парични средства и еквиваленти в края на периода			
	30	<u>788 030</u>	<u>1 505 662</u>

Отчетът за паричния поток следва да се разглежда заедно с приложенията от I до 33, представляващи неразделна част от неконсолидираните финансови отчети.

Неконсолидираните финансови отчети са одобрени от Службата, представляващи Банка ДСК ЕАД, на 27 февруари 2009 г.

 Виолина Маринова Главен изпълнителен директор	 Банка ДСК ЕАД София	 Любомир Желязков Изпълнителен директор
"КПМГ България" ООД Красимир Хаджидинов Регистриран одитор Съдружник	 София Рег. №045 "КПМГ - България" ООД	 0202 Маргарита Голева Регистриран одитор

Отчет за промените на собствения капитал за годините към 31 декември 2008 и 2007

	Основен капитал	Неразпределена печалба	Общи резерви	Преоценъчни резерви	Общо
<i>В хиляди лева</i>					
Салдо към 1 Януари 2007	93 984	234 589	316 683	86 895	732 151
Трансформирани резерви	-	(188 430)	188 430	-	-
Намаление на преоценъчния резерв от отписани и напълно амортизирани дълготрайни активи, нетно от данъци	-	1 225	-	(1 225)	-
Преценка по справедлива стойност на ценни книжа на разположение за продажба, нетно от данъци	-	-	-	(6 847)	(6 847)
Увеличение на основния капитал	60 000	-	-	-	60 000
Нетна печалба за периода	-	184 358	-	-	184 358
Салдо към 31 Декември 2007	153 984	231 742	505 113	78 823	969 662
Трансформирани резерви	-	(186 209)	186 209	-	-
Намаление на преоценъчния резерв от отписани и напълно амортизирани дълготрайни активи, нетно от данъци	-	208	-	(208)	-
Преценка по справедлива стойност на ценни книжа на разположение за продажба, нетно от данъци	-	-	-	(5 323)	(5 323)
Нетна печалба за периода	-	268 685	-	-	268 685
Салдо към 31 Декември 2008	153 984	314 426	691 322	73 292	1 233 024

Отчетът за собствения капитал следва да се разглежда заедно с приложенията от 1 до 33, които са неразделна част от неконсолидираните финансови отчети.

Неконсолидираните финансови отчети са одобрени от лицата, представляващи Банка ДСК ЕАД, на 27 февруари 2009 г.

	
Виолина Маринова Главен изпълнителен директор	Любомир Желязков Изпълнителен директор
"КПМГ България" ООД	
Красимир Хаджидинов Регистриран одитор Съдружник	Мargarита Голева Регистриран одитор
	 0202 Margarita Golova Регистратор одитор

1. База за изготвяне и правен статут

(а) Правен статут

Банка ДСК ЕАД (преди Държавна Спестовна Каса) е създадена на 2 март 1951 година в България като централизирана депозитно-приемателна институция. От 1998 година Банка ДСК ЕАД („Банката“) е преобразувана в търговска банка със Закон за преобразуване на ДСК и по силата на този закон има право да извършва всички сделки по чл. 1, ал. 2 от Закона за банките. Впоследствие със Заповед 220882 от 26 септември 2002 г. БНБ предоставя на Банката пълен банков лиценз.

На 26 януари 1999 г. Софийски градски съд регистрира ДСК като еднолично акционерно дружество със 100 % участие на държавата. През 2001 г., съгласно съдебно решение Банката е преобразувана в акционерно дружество с капитал разпределен между Министерски съвет на Република България – 75 % и Банковата консолидационна компания АД – 25 %.

На 29 ноември 2002 г. Софийски градски съд регистрира Банковата консолидационна компания (БКК) като едноличен собственик на 100 % от капитала на Банка ДСК ЕАД.

На 29 октомври 2003 г. на база решение на Софийски градски съд Банка ОТП РТ, регистрирана в Република Унгария, придобива 100 % от капитала на Банка ДСК ЕАД.

(б) Приложими стандарти

Настоящите финансови отчети са изготвени в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), изготвени от Борда по международни счетоводни стандарти (БМСС), и приети от Комисията на Европейския съюз. Списък на приложимите стандарти е представен в бележка 33.

Настоящите финансови отчети са изготвени на неконсолидирана основа съгласно изискванията на Закона за счетоводството. Индивидуалните финансови отчети следва да се разглеждат като неразделна част от консолидираните финансови отчети на Банката, одобрени от Управителния съвет на 27 февруари 2009 г. Някои позиции във финансовите отчети за предходен период са рекласифицирани, там където е необходимо за сравнителни цели.

(в) База за оценяване

Финансовите отчети са изготвени на базата на историческата стойност, с изключение на деривативни финансови инструменти, финансовите активи и пасиви за търгуване и активите на разположение за продажба които са представени по справедлива стойност.

(г) Функционална валута и валута на представяне

Финансовите отчети са представени в хиляди български лева, които са функционалната валута на Банката.

(д) Използване на оценки и преценки

Изготвянето на финансови отчети изисква от ръководството да прави преценки, оценки и предположения, които влияят на приложените счетоводните политики и отчетените суми на активите, пасивите, приходите и разходите. Реалните резултати могат да се различават от тези оценки.

Оценките и основните предположения се преглеждат на текуща база. Преработените счетоводни оценки се признават в периода, през който оценката се преглежда и във всички засегнати бъдещи периоди.

2. Основни елементи на счетоводната политика

(а) Признаване на приходи и разходи от лихви

Приходите и разходите от лихви се признават в Отчета за доходите, чрез прилагането на метода на ефективния лихвен процент. Ефективният лихвен процент е този, който точно дисконтира очакваните бъдещи парични плащания и постъпления през срока на съществуване на финансовия актив или пасив до балансовата стойност на актива или пасива. Ефективният лихвен процент се определя при първоначалното признаване на финансовия актив или пасив и впоследствие не се коригира.

Изчисляването на ефективния лихвен процент включва всички комисиони, получени или платени, както и отстъпки или премии, които са неразделна част от ефективния лихвен процент. Транзакционните разходи са вътрешно присъщи разходи, директно отнасящи се към придобиването, емитирането или отписването на финансов актив или пасив.

Приходите и разходите от лихви, представени в отчета за доходите включват:

- лихвата върху финансовите активи и пасиви по амортизирана стойност, изчислена по метода на ефективен лихвен процент;
- лихвата върху инвестиционни ценни книжа на разположение за продажба, изчислена по метода на ефективен лихвен процент;

(б) Валутни операции

Валутните операции се оценяват по официалния валутен курс в деня на операцията. Паричните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута и отчетени по историческа стойност, се преоценяват по официалния курс валиден за деня. Курсовите разлики възникнали в резултат на преоценката се отчитат в отчета за доходите. Непаричните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута и отчетени по историческа стойност, се отчитат по официалния валутен курс в деня на операцията.

(в) Такси и комисиони

Приходите и разходите от такси и комисиони, които са неразделна част от ефективния лихвен доход/разход за финансов актив или пасив се включват в приходите и разходите от лихви.

Другите приходи от такси и комисиони, включително такси за обслужване на сметки, продажби на услуги, гаранции и акредитиви се признават с извършването на съответните услуги.

Другите разходи за такси и комисиони, свързани основно с обслужване на сметки и други разходи за такси се признават с получаването на съответните услуги.

(г) Нетни приходи от търговски операции

Нетни приходи от търговски операции включват печалбите нетно от загубите, свързани с активи и пасиви държани за търгуване, и включва всички реализирани и нереализирани промени в

справедливата стойност, лихви, дивиденди и курсови разлики. Нетен доход от търговски операции включва курсови разлики от финансови активи в инвестиционен портфейл.

(д) Финансови инструменти

В баланса на Банка ДСК ЕАД финансовите инструменти са представени като финансови активи за търгуване, на разположение за продажба и държани до падеж и кредити и вземания от банки и други клиенти.

(1) Класификация

Подробно описание на класификацията на финансовите активи и пасиви е представено в бележка 2 – Основни елементи на счетоводната политика - т. (е), (ж), (з), (и).

(2) Признаване

Банката отчита финансовите активи за търгуване и инвестиции, кредити и вземания на Банката както и финансови пасиви отчитани по амортизирана стойност от датата на уреждане. Всички останали финансови активи и финансови пасиви се отчитат на дата на търгуване, когато Банката стане страна по договорите на финансовите инструменти. От този момент Банката отчита всички приходи и разходи, свързани с промяна на справедливата им стойност.

Финансовите инструменти се отчитат първоначално по справедлива стойност, като за финансовите инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата се включват разходите по осъществяване на сделката.

(3) Оценка по амортизирана стойност

Амортизираната стойност на финансов актив или пасив е сумата, по която финансов актив или пасив се оценява при първоначално признаване, минус погашенията по главница, плюс или минус кумулативната амортизация като се използва ефективен лихвен процент за разликата между първоначално признатата сума и сумата на падеж минус разходите за обезценка.

(4) Принципи за оценка по справедлива стойност

Справедлива стойност е сумата, за която може да бъде заменен един актив, или уреден един пасив, между информирани, съгласни страни в пряка сделка на датата на оценяване.

Когато е възможно, Банката оценява справедливата стойност на един инструмент, използвайки борсовите цени на активния пазар за този инструмент. Пазарът се счита за активен, ако борсовите цени са регулярни и лесно достъпни и представляват актуални и редовно осъществявани преки пазарни сделки.

Ако пазарът за даден финансов инструмент не е активен, Банката установява справедливата стойност, използвайки техники за оценка. Техниките за оценка включват използване на скорошни преки сделки между информирани, съгласни страни (ако има такива), съпоставка с текущата справедлива стойност на други инструменти, които са сходни по същество, анализи на дисконтираните парични потоци и модели с цени на опции. Избраната техника за оценка използва максимално пазарните данни, разчита възможно най-малко на специфични за Банката оценки, включва всички фактори, които участниците в пазара биха взели предвид при определянето на цена, и е съвместима с приетите икономически методи за ценообразуване на финансови инструменти. Данните за техниките за оценка адекватно представят пазарните очаквания и измервания за факторите на риск и доходност, присъщи на финансовия инструмент. Банката проверява техниките за оценка и тества валидността им, използвайки цени от текущи

пазарни транзакции, които се наблюдават на пазара със същия инструмент или цените са основани на други налични данни, които се наблюдават на пазара.

Най-добрият показател за справедливата стойност на един финансов инструмент при първоначално признаване е цената на сделката, т.е. справедливата стойност на даденото или получено вложение, освен ако справедливата стойност на този инструмент се вижда при сравнение с други явни текущи пазарни транзакции със същия инструмент (т.е. без изменения или регрупиране) или въз основа на техники за оценка, чиито променливи включват само данни, които се наблюдават на пазара. Когато цената по сделката е най-добрият показател за справедливата стойност при първоначално признаване, финансовият инструмент се оценява първоначално по цена на сделката и всяка разлика между тази цена и стойността, получена първоначално от модел за оценка, се признава впоследствие в печалбата или загубата в зависимост от отделните факти и обстоятелства по сделката, но не по-късно от момента, когато оценката е изцяло подкрепена от явни пазарни данни или сделката е приключена.

Активите и дългите позиции се оценяват по цена „продава“; пасивите и късите позиции се оценяват по цена „купува“. Когато Банката има позиции с риск от компенсиране, се използват средно-пазарните цени, за да се оценят позициите с риск от компенсиране, а корекция по цена „продава“ и „купува“ се прилага съответно само за нетната отворена позиция. Справедливите стойности отразяват кредитния риск на инструмента и включват корекции за осчетоводяване на кредитния риск на Банката и на отсрещната страна при необходимост. Оценките на справедливата стойност, получени от модели, се коригират според всички останали фактори, като ликвиден риск или несигурност на модела, до степента, в която според Банката трето лице, участващо на пазара, би ги взело под внимание при оценяване на сделка.

(5) *Отписване*

Банката отписва финансов актив, когато договорните права към паричните потоци от финансовия актив изтекат, или когато прехвърли правата за получаване на договорните парични потоци от финансовия актив в транзакция, в която се прехвърлят всички съществени рискове и печалби от притежаването на финансовия актив. Всяко участие в прехвърлени финансови активи, което е създадено или запазено от Банката, се признава като отделен актив или пасив.

Банката отписва финансов пасив, когато нейните договорни задължения са изпълнени или отменени или изтекат.

Банката извършва транзакции, при които се прехвърлят активи, признати в баланса, но запазва всички или всички съществени рискове и печалби от прехвърлените активи или част от тях. Ако са запазени част или всички съществени рискове и печалби, то прехвърлените активи не се отписват от баланса. Прехвърляне на активи със запазване на част или всички съществени рискове и печалби са например сделки със заемане на ценни книжа или с ангажимент за обратно изкупуване.

При транзакции, при които Банката нито запазва, нито прехвърля всички съществени рискове и печалби от притежаването на един финансов актив, тя отписва актива, ако не запазва контрол над него. Правата и задълженията, запазени при прехвърлянето, се признават отделно съответно като активи и пасиви. При сделки, при които се запазва контрол над актива, Банката продължава да признава актива до степента на нейното участие, в зависимост от това доколко е изложена на промени в стойността на прехвърления актив.

При определени сделки Банката запазва задължението си да обслужва прехвърления финансов актив срещу заплащане. Прехвърленият актив се отписва изцяло, ако отговаря на критериите за отписване. Активът или пасивът се признава в договора за обслужване в зависимост от това дали таксата за обслужване е повече от достатъчна (актив) или по-малко от достатъчна (пасив) за извършване на услугата.

(6) *Компенсиране*

Финансовите активи и пасиви се компенсират и съответно нетната стойност се отчита в баланса, когато Банката има законно право да компенсира признатите стойности и възнамерява да извърши уреждане на актива и пасива на нетна основа.

Приходи и разходи се представят нетно само в случаите, които са позволени от счетоводните стандарти, или от печалби и загуби, които възникват от група от сходни транзакции като тези, които са в резултат на търговските операции на банката.

(7) *Обезценка на активи*

Към всяка дата на изготвяне на баланс се извършва преглед на финансовите активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата за наличие на индикации за обезценка. Финансовите активи са обезценени, когато съществува обективно доказателство, че е възникнало събитие, което води до загуба след първоначалното признаване и че събититето, има значение за бъдещите парични потоци на актива, които могат да бъдат измерени надеждно.

Обективни доказателства за загуба от обезценка на финансовите активи включително капиталови инструменти представляват просрочие или невъзможност за погасяване на задължения на кредитополучател, реструктуриране на кредити при неблагоприятни за банката финансови условия, индикации, че кредитополучателя или емитента на финансов инструмент ще обяви фалит, изчезването на активен пазар за ценна книга, или друга публично достъпна информация, отнасяща се до група активи като негативна промяна във възможността за погасяване на група кредитополучатели в група или икономически условия, които са в пряка връзка с просрочия в група активи. В допълнение в случай на продължителен или съществен спад в пазарната стойност на инвестиция в капиталови инструменти съществува обективно доказателство за наличие на обезценка на капиталовите инструменти.

Банката преценява необходимостта от обезценка на кредити и инвестиции до падеж на индивидуална и групова основа. Всички индивидуално значими кредити и инвестиции до падеж се оценяват за специфична обезценка. Всички индивидуално значими кредити и инвестиции до падеж, на които не са начислени специфични загуби от обезценка се оценяват на портфейлна база. Кредити и инвестиции до падеж, които не са индивидуално значими се оценяват групово за обезценка като се създават групи от кредити и ценни книги до падеж със сходни рискови характеристики. При обезценката на портфейлна основа Банката използва статистически модели, базирани на исторически опит за вероятността от неплащане, времето на реинтегриране на загуби от обезценка и сумата на възникналата загуба, която се коригира с преценката на ръководството дали текущите икономически и кредитни условия са такива, че реалните загуби са по-високи или по-ниски от резултатите от историческото моделиране. Процентите на просрочие, загубите и очаквания период на реинтегриране на загуби редовно се съпоставят с реалните данни, за да се валидират моделите за оценка.

Загубите от обезценка при активи, отчетени по амортизирана стойност, се измерват като разликата между балансовата стойност на финансовия актив и сегашната стойност на приблизително изчислени бъдещи парични потоци, дисконтирани по първоначалния ефективен лихвен процент на актива. Загубите се признават в печалби и загуби и се отразяват в корективна сметка срещу кредити и вземания. Лихвата върху обезценения актив продължава да се признава чрез амортизация на сконтото. Когато последващо събитие става причина за намаляването на загубата от обезценка, намалението в загубата от обезценка се сторнира в печалби и загуби.

Загубите от обезценка при инвестиционни ценни книжа на разположение за продажба се признават, като акумулираната загуба, призната директно в собствения капитал, се прехвърля в печалби и загуби. Акумулираната загуба, прехвърлена от капитала и призната в печалби и загуби, е разликата между цената на придобиване, нетна от всички погасявания по главници и амортизации, и настоящата справедлива стойност минус всички загуби от обезценка, признати

преди това в печалби и загуби. Ако в следващ период справедливата стойност на обезценена дългова ценна книга на разположение за продажба се увеличи и увеличението може обективно да се свърже със събитие, възникнало след като загубата от обезценка е била призната в печалби и загуби, загубата от обезценка се сторнира, като сумата на сторното се признава в печалби и загуби. Всяко последващо възстановяване в справедливата стойност на обезценена капиталова ценна книга на разположение за продажба, обаче, се признава директно в капитала.

(е) Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти включват пари в брой, парични средства на депозит в Централната банка, ностро сметки и краткосрочни високоликвидни вземания от банки с матуритет до три месеца.

(ж) Финансови активи и пасиви, държани за търгуване

Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, включват инструменти за търгуване, които Банката държи основно с цел да ги продаде или придобие обратно в кратък срок или ги държи като част от портфейл, който се управлява като цяло с цел краткосрочна печалба.

Финансовите активи и пасиви за търгуване се признават първоначално по справедлива стойност в баланса като разходите за придобиване се отнасят директно в отчета за доходите. Всички промени в справедливата стойност се признават като нетни приходи от търговски операции в отчета за доходите. Финансовите активи и пасиви за търгуване не се рекласифицират след първоначалното им признаване и през годината не са използвани уловиата на променения МСС 39 „Рекласификация на финансовите активи” (Изменение в МСС 39 Финансови инструменти: Признаване и оценяване и МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестяване).

(з) Инвестиции

Инвестициите се признават първоначално по справедлива стойност като за инвестиции, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата в справедливата стойност се включват директните разходи за придобиване на инвестициите. При последваща оценка в зависимост от класификацията инвестициите се отчитат като до падеж или на разположение за продажба.

(1) *Инвестиции, държани до падеж*

Финансови активи, държани до падеж са недериватни активи с фиксирани или определими плащания и фиксиран падеж, които Банката има намерението и възможността да държи до падеж, не са класифицирани по справедлива стойност през отчета за доходите и не представляват финансови активи на разположение за продажба.

Инвестициите, държани до падеж се отчитат по амортизирана стойност на базата на ефективен лихвен процент. При продажби или рекласификации на повече от незначителна част от активите, държани до падеж, които не падежират в близък срок следва да се направи рекласификация на целия портфейл от инвестиции, държани до падеж в групата на инвестиции на разположение за продажба. В резултат на рекласификацията банката не може да класифицира инвестиции като държани до падеж в текущата година, както и в следващите две години.

(2) *Инвестиции на разположение за продажба*

Инвестициите на разположение за продажба са недеривативни активи, които не са класифицирани в друга група финансови активи. Капиталови инвестиции, които не се котираат на пазара и справедливата им стойност не може да бъде надеждно определена се отчитат по цена на придобиване. Всички останали инвестиции на разположение за продажба се отчитат по справедлива стойност.

Приходите от лихви се признават като се използва метода на ефективен лихвен процент. Приходите от дивиденди се признават в отчета за доходите, когато Банката получава правото на дивидент. Валутните разлики на инвестициите на разположение за продажба се признават в отчета за доходите.

Разликите в справедливата стойност се признават директно в капитала докато инвестицията се продаде или обезцени напълно, когато кумулативните приходи и разходи признати в капитала се признават в отчета за доходите.

(и) **Кредити и аванси**

Кредити и аванси са недеривативни финансови инструменти с фиксирани или определени плащания, които не се котираат на активен пазар и които Банката не възнамерява да продаде незабавно или в близко бъдеще. Те включват заеми и аванси към банки и клиенти, различни от закупените от Банката кредити, придобити при тяхното емитиране.

Когато банката придобива финансов актив и едновременно сключва споразумение за обратна продажба на актива (или подобен инструмент) по фиксирана цена на бъдеща дата (обратна репо сделка), споразумението се осчетоводява като кредит или аванс и активът, предмет на обезпечение по сделката не се признава в баланса.

Кредитите и авансите се признават първоначално по справедлива цена включително първоначалните директни разходи за придобиване на активите. При последваща оценка кредитите и авансите се отчитат по амортизирана стойност на базата на ефективен лихвен процент.

(к) **Дълготрайни материални активи**

Банката прилага политиката да отчита тези активи по преоценена стойност съгласно допустимия алтернативен подход на МСС 16 Имоти, машини, съоръжения и оборудване.

Земята и сградите се отчитат по справедлива стойност, която периодично се определя чрез оценка от професионални квалифицирани оценители. Справедливата стойност на останалите дълготрайни материални активи е тяхната пазарна стойност. Преоценката на дълготрайните материални активи се извършва актив по актив на база пропорционално преизчисление отчетната стойност на актива и натрупаните за него амортизации към датата на преоценка. Когато отчетната стойност на активите се увеличава в резултат на преоценка, увеличението се отразява директно в преоценъчния резерв на собствения капитал. Когато отчетната стойност на активите се намалява в резултат на преоценка, намалението се признава в намаление на преоценъчния резерв, като в случай на недостиг разликата се отчита като разход в отчета за доходите. Преоценка на земи и сгради е извършена през 2002 и 2005 година.

Стопанският инвентар и други материални активи са представени в счетоводния баланс по цена на придобиване, намалена с начислената амортизация.

Амортизацията се начислява на база линейния метод по установени норми с цел пълно амортизиране на стойността на дълготрайните активи в продължение на очаквания срок на тяхното използване.

По-долу са представени използваните годишни амортизационни норми:

	%
▪ Сгради	2 - 15
▪ Машини, производствено оборудване и апаратура	30
▪ Леки автомобили	25
▪ Транспортни средства (без леки автомобили)	10
▪ Компютри, съобразно клас и полезен живот	12.5 - 50
▪ Стопански инвентар и други амортизируеми активи	10- 15

Активите се амортизират от момента на тяхното въвеждане в експлоатация.

(л) Нематериални активи

Нематериални активи, придобити от Банка ДСК ЕАД, се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и със загубите от обезценка.

Амортизацията се изчислява на база линейния метод за периода на очаквания срок на ползване. По-долу са представени използваните годишни амортизационни норми:

	%
▪ Програмни продукти, съобразно клас и полезен живот	20 - 50

(м) Отчитане на лизингови договори

Плащанията, извършени по договори за оперативен лизинг, се признават в отчета за доходите на линейна база през периода на лизинга.

Активи, наети по договори за финансов лизинг се отчитат в баланса като дълготраен актив и задължение по лизинг. Минималните лизингови плащания по тези договори се разпределят пропорционално между финансов разход и намаление на задълженията. Финансовият разход се амортизира през целия период на лизинговия договор.

(н) Наети активи – лизингополучател

Лизингови договори, при които Банката поема всички съществени рискове и ползи от правото на собственост, се класифицират като финансов лизинг. При първоначалното признаване наетият актив се оценява на сумата, равна на по-ниската от справедливата стойност или настоящата стойност на минималните лизингови плащания. След първоначалното признаване активът се осчетоводява в съответствие със счетоводната политика, приложима за този актив.

(о) Провизии

Провизия се отчита в баланса, когато Банката е поела законов ангажимент в резултат на минали събития или съществува сегашно задължение, погасяването на които е вероятно да бъде свързано с намаляване на икономически ползи. В случай че ефектът е съществен, провизията се определя чрез дисконтиране на очакваните бъдещи парични потоци на база дисконтов фактор. Дисконтовият фактор се определя преди облагане с данъци и отразява текущата пазарна оценка на времевите разлики и там където е подходящо, специфичните рискове за задължението.

(п) Депозити и подчинени пасиви

Депозитите и подчинените пасиви са източниците на Банката за финансиране на вземанията.

Когато Банката продава финансов актив и едновременно сключи споразумение за обратно изкупуване на този (или подобен) актив на фиксирана цена на бъдеща дата („репо“) споразумението се осчетоводява като депозит, а основният актив продължава да се признава във финансовите отчети на Банката.

Банката класифицира капиталовите инструменти като финансови пасиви или капиталови инструменти в съответствие със съдържанието на договорните условия на инструментите. Депозитите и подчинените пасиви първоначално се оценяват по справедлива стойност плюс пряко разпределените разходи по сделката, а впоследствие се оценяват по амортизираната им стойност, чрез метода на ефективния лихвен процент.

(р) Финансови гаранции

Финансовите гаранции са договори, според които Банката трябва да извърши специфични плащания, за да компенсира държателя на договора за загуба, претърпяна поради неплащане навреме на вноски от определен длъжник в съответствие с условията на дългов инструмент.

Пасивите от финансови гаранции първоначално се признават по справедливата им стойност, а първоначалната справедлива стойност се амортизира през живота на финансовата гаранция. Пасивът от гаранция впоследствие се отчита по по-високата от амортизираната сума и настоящата стойност на каквото и да е очаквано плащане (когато е силно вероятно плащане по гаранцията). Финансовите гаранции се представят в провизии по задължения.

(с) Данъчно облагане

Данъкът върху печалбата за годината включва текущ и отсрочен данък. Данъкът върху доходите се отчита в отчета за доходите, освен в случаите когато данъкът се отнася до статии, които са отнесени директно към собствения капитал. Текущият данък включва сумата на данъка, която следва да се плати върху очакваната облагаема печалба за периода, въз основа на ефективната данъчна ставка или действащата такава в деня на изготвяне на баланса, и всички корекции върху дължимия данък за минали години.

Отсроченият данък се изчислява чрез прилагане на метода на балансните пасиви върху всички временни разлики между балансната стойност съгласно финансовите отчети и стойностите, изчислени за данъчни цели.

Отсроченият данък се изчислява на базата на данъчните ставки, които се очаква да бъдат действащи, когато активът се реализира или задължението се погаси. Ефектът върху отсрочения данък от промяна на данъчните ставки се отчита в отчета за доходите, с изключение на случаите, когато се отнася до суми, предварително начислени или отчетени директно в собствения капитал.

Отсрочен данъчен актив се признава само до размера, до който е вероятно получаването на бъдещи данъчни печалби, срещу които може да се оползотворят неизползваните данъчни загуби или данъчен кредит. Отсрочените данъчни активи се намаляват в съответствие с намалението на вероятността за реализиране на данъчни ползи.

(т) Международни стандарти за финансова отчетност (МСФО) и разяснения (КРМСФО), одобрени за прилагане от Европейската комисия, които още не са в сила към балансната дата

Нови стандарти, промени към съществуващи стандарти и интерпретации, които все още не са влезли в сила към 31 декември 2008 г., и не са приложени при изготвянето на този финансов отчет:

- Допълнение към МСФО 2 “Плащания на база акции – условия за преминаване и прекратяване” (в сила от 1 януари 2009 г.). Промените разясняват дефиницията на условия за придобиване, въвеждайки концепцията за условията за непридобиване. Тези условия следва да намерят отражение в справедливата стойност на датата на споразумяването и невъзможността да се изпълнят условията за непридобиване най-общо се считат за прекратяване. Допълнението към МСФО 2 ще стане задължително за финансовите отчети за 2009 г. с ретроспективно прилагане. Ръководството счита, че допълнението към МСФО 2 няма да има ефект за Банката доколкото Банката няма планове свързани с плащания на база акции.
- МСФО 8 – “Оперативни сегменти” (в сила от 1 януари 2009 г.). Стандартът изисква оповестяване на сегменти на база на компоненти на Банката, които ръководството наблюдава при вземане на оперативни решения. Оперативните сегменти са компоненти от Банката, за които е налична самостоятелна финансова информация, която се преглежда периодично от лице с ръководни функции при вземане на оперативни решения, при преценка как да се разпределят ресурсите и при оценка на представянето. Банката счита, че стандарта няма да има ефект върху финансовите резултати или собствения капитал, и няма да промени значително представянето и оповестяването на оперативни сегменти във финансовите отчети.
- Ревизиран МСС 1 “Представяне на финансовите отчети” (в сила за годишните периоди започващи на или след 1 януари 2009 г.). Ревизирият стандарт изисква информацията във финансовите отчети да бъде обобщена въз основа на сходни характеристики. Стандартът въвежда понятието отчет за всеобхватните доходи. Елементите на отчета за доходите и компонентите на отчета за всеобхватните доходи, могат да бъдат представени или в един отчет за всеобхватните доходи (ефективно обединяващ отчета за доходите и всички промени в капитала от транзакциите с не-собственици), или в два отделни отчета (отделен отчет за доходите, следван от отделен отчет за всеобхватните доходи). Банката обмисля дали да представя един отчет за всеобхватните доходи, или два отчета.
- Ревизиран МСС 23 – “Разходи по заеми” премахва възможността всички разходи по заеми да се отчетат като разход в момента на възникване и изисква предприятията да капитализират разходите по заеми директно свързани с придобиването, строителството или производството на отговарящ на условията актив, като част от себестойността на актива. Ревизирият МСС 23 става задължителен за финансовия отчет на Банката за 2009 г. и ще предизвика промяна в счетоводната политика на Банката. Според преходните разпоредби, Банката ще приложи ревизирия МСС 23 за активите отговарящи на условията, за които капитализирането на разходи по заеми започва на, или след ефективната дата.
- КРМСФО 13 – “Клиентски програми за лоялност” засяга отчитането от предприятия, които са въвели или участват в програми за лоялност на клиентите им. Отнася се за програми за лоялност на клиентите, при които клиентите могат да разменят натрупани кредити за награди като безплатни или с намалена цена стоки и услуги. Тези предприятия следва да заделят част от постъпленията от първоначалната продажба като кредити за награди и да признават постъпленията като приходи едва след като са изпълнили задължението си. КРМСФО 13 е приложим за първи път за финансовия отчет на Банката за 2009 г., и Ръководството счита, че няма да има значим ефект върху финансовия отчет.

Ръководството счита, че е от значение да отбележи следните ревизирани стандарти, нови разяснения и промени към съществуващи стандарти, които към датата на баланса участват в общата рамка на МСФО одобрени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС), но които все още не са били одобрени за прилагане от Европейската комисия и съответно не са взети под внимание от Банката при изготвянето на този финансов отчет:

- 35 подобрения към общо 24 МСФО и МСС (2008)
- Ревизиран МСФО 3 “Бизнес комбинации” (2008)
- Ревизиран МСФО 1 – “Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане”
- Промени към МСФО 1 и МСС 27, засягащи цена на инвестиция в дъщерно предприятие, в съвместно предприятие или в асоциирано предприятие
- Промени към МСС 32 и МСС 1 засягащи опции за продажба на финансови инструменти и задължения възникващи при ликвидация
- Промени към МСС 39, засягащи допустим предмет на хеджиране и преходни разпоредби
- КРМСФО 12 – “Споразумения за концесии на услуги”
- КРМСФО 15 – “Споразумение за изграждане на недвижими имоти”
- КРМСФО 16 – “Хедж на нетна инвестиция в чуждестранна операция”
- КРМСФО 17 – “Разпределяне на непарични активи на собственици”

Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет, ръководството на Банката счита, че бъдещото прилагане на посочените ревизирани стандарти, нови разяснения и промени към съществуващи стандарти, когато те бъдат одобрени от Европейската комисия за прилагане в Европейския Съюз, не би имало значим ефект върху финансовите отчети на Банката.

3. Оповестяване на политиката по управление на риска

По-долу са представени различните рискове, на които Банка ДСК ЕАД е изложена, както и подходите, които е възприела за управлението им.

(а) Ликвиден риск

Ликвидният риск възниква във връзка с осигуряването на средства за дейностите на Банка ДСК ЕАД и управлението на нейните позиции. Той има две измерения – риск Банка ДСК ЕАД да не бъде в състояние да посрещне задълженията си, когато те станат дължими и риск от финансова загуба при наложителна продажба на финансови активи с цел осигуряване на ликвидност.

Банка ДСК ЕАД поддържа търговски позиции в ограничен брой финансови инструменти – недеривативни и деривативни. Повечето от деривативните търговски операции са насочени към предоставяне на продукти на корпоративните клиенти на конкурентни цени. Банка ДСК ЕАД използва пакет от инструменти на паричния и капиталовия пазар с цел поддържане на текуща ликвидност и реализиране на допълнителен доход.

Целта на управлението на ликвидния риск в Банка ДСК ЕАД е осигуряване на достатъчно ликвидност за посрещане на текущите задължения на Банката, когато станат дължими при нормални и извънредни обстоятелства, без понасянето на значителни загуби от продажба на ликвидни активи или използване на по-скъпо финансиране.

Органът за управление на ликвидността е Комитетът за управление на активите и пасивите (КУАП).

За анализа на ликвидността Банката изготвя падежна таблица, в която паричните потоци по отделните активи и пасиви се разпределят в интервали в зависимост от тяхната договорена дата за изплащане.

В следващите таблици е показано разпределението на финансовите пасиви според остатъчния им срок до падеж, в зависимост от договорената дата на изплащане, на база недисконтирани парични потоци:

Матуритетна структура на пасивите към 31 декември 2008

	Балансова стойност *	Брутен номинален поток	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 м. до 1 год.	От 1 год. до 5 год.	Над 5 години
<i>В хиляди лева</i>							
Пасиви							
Депозити от банки	391 896	392 331	378 436	13 895	-	-	-
Кредити от банки	909 854	934 194	1 103	392 794	29 859	485 730	24 708
Подчинен срочен дълг	688 829	917 081	-	4 951	14 057	560 692	337 381
Депозити от други клиенти	5 368 717	5 406 230	3 869 682	546 830	954 477	35 241	-
Текущи данъчни пасиви	8 841	8 841	8 841	-	-	-	-
Задължения по отсрочени данъци	9 090	9 090	-	-	-	9 090	-
Провизии по задължения	5 714	5 714	-	641	3 858	1 215	-
Други пасиви	54 825	54 825	54 825	-	-	-	-
Общо пасиви	7 437 766	7 728 306	4 312 887	959 111	1 002 251	1 091 968	362 089
Неусвоени кредитни ангажименти	-	534 847	534 847	-	-	-	-
Общо пасиви и ангажименти	7 437 766	8 263 153	4 847 734	959 111	1 002 251	1 091 968	362 089

Матуритетна структура на пасивите към 31 декември 2007

	Балансова стойност *	Брутен номинален поток	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 м. до 1 год.	От 1 год. до 5 год.	Над 5 години
<i>В хиляди лева</i>							
Пасиви							
Депозити от банки	742 720	742 839	742 260	-	579	-	-
Кредити от банки	639 684	683 838	1 914	1 511	19 676	649 579	11 158
Подчинен срочен дълг	391 808	507 799	-	-	642	507 157	-
Депозити от други клиенти	5 043 331	5 073 165	3 793 805	451 656	798 240	29 464	-
Текущи данъчни пасиви	1 184	1 184	1 184	-	-	-	-
Задължения по отсрочени данъци	10 093	10 093	-	-	-	10 093	-
Провизии по задължения	3 152	3 152	-	-	1 275	400	1 477
Други пасиви	45 877	45 877	45 877	-	-	-	-
Общо пасиви	6 877 849	7 067 947	4 585 040	453 167	820 412	1 196 693	12 635
Неусвоени кредитни ангажименти	-	353 054	353 054	-	-	-	-
Общо пасиви и ангажименти	6 877 849	7 421 001	4 938 094	453 167	820 412	1 196 693	12 635

* Балансовата стойност на пасивите включва начислените дължими лихви към датата на отчета

В допълнение към матуриретната структура Банката анализира стабилността на привлечените средства по различните бизнес линии с цел определяне на реалистичните изходящи парични потоци. Анализът се извърша периодично и информацията за промяна на поведението на вложителите се представя на ръководството на Банката. С относително най-голяма стабилност се отличават привлечените средства от физически лица. Стабилната част при тази категория в зависимост от различните продукти варира от 79% до 91%. Стабилната част при корпоративните клиенти и МСП е значително по-малка.

За попълване на ликвидния дисбаланс Банка ДСК ЕАД предвижда използване на наличните ликвидни средства. За целта се поддържат съотношения на ликвидните активи към общо привлечени средства на разумни нива.

Разумното управление на ликвидността изисква избягване на концентрация на привлечените средства от големи вложители. Периодично се извършва анализ на значимите по размер привлечени средства и се съблюдава диверсификацията в общия портфейл от пасиви.

(б) Пазарен риск

Всички търгуеми инструменти са изложени на пазарен риск, в резултат на настъпване на бъдещи промени в пазарните условия, които могат да намалят пазарната им стойност. Инструментите се оценяват по справедлива стойност и всички промени в пазарните условия пряко рефлектират върху нетните приходи от търговски операции.

Банка ДСК ЕАД управлява притежаваните от нея търгуеми инструменти отчитайки променящите се пазарни условия. Експозицията по отношение на пазарен риск се управлява в съответствие с лимитите за риск, одобрени от ръководството.

(1) Лихвен риск

Дейността на Банка ДСК ЕАД е обект на риск от колебания в лихвените проценти, до степента, в която лихвоносните активи (включително инвестициите) и лихвените пасиви падежират или търпят промени в лихвените равнища по различно време и в различна степен. В случаите на активи и пасиви с плаващи лихвени проценти, Банка ДСК ЕАД е изложена на риск от неблагоприятни промени на базовите лихвени проценти (Либор, Юрибор, Софибор), служещи за определяне на крайните лихвени проценти за клиенти, както и при взаимоотношенията с други банки. Политиката по управление на риска цели оптимизиране на нетните приходи от лихви, и постигане на пазарни лихвени равнища, съответстващи на стратегията на Банка ДСК ЕАД.

Процедурите по управление на лихвения риск се прилагат от гледна точка на чувствителността на Банка ДСК ЕАД спрямо промени в лихвените равнища. Действителният ефект зависи от множество фактори, които включват степента, в която плащания се осъществяват по-рано или по-късно от договорената дата, както и от промените в лихвения процент, породени от чувствителността спрямо различните периоди и валути.

Банката анализира лихвения риск като класифицира финансовите си активи и пасиви във времеви зони според чувствителността им към изменението на лихвените проценти по различни валути.

Таблица за лихвената чувствителност към 31 декември 2008

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 до 12 месеца	От 1 до 2 години	Над 2 години	Без лихва	Общо
<i>В хиляди лева</i>							
Парични средства и разплащателни сметки при кореспонденти	11 181	-	-	-	-	240 951	252 132
Фиксирана лихва	-	-	-	-	-	-	-
Променлива лихва	11 181	-	-	-	-	-	11 181
Без лихва	-	-	-	-	-	240 951	240 951
Финансови активи държани за търгуване	13 916	1 496	-	1 584	6 309	701	24 006
Фиксирана лихва	4 994	1 496	-	1 584	6 309	-	14 383
Променлива лихва	8 922	-	-	-	-	-	8 922
Без лихва	-	-	-	-	-	701	701
Кредити и вземания от банки, включително от ЦБ	97 048	-	-	-	-	439 315	536 363
Фиксирана лихва	96 583	-	-	-	-	-	96 583
Променлива лихва	465	-	-	-	-	-	465
Без лихва	-	-	-	-	-	439 315	439 315
Кредити и вземания от други клиенти	6 836 353	5 428	50 431	38 629	276 624	-	7 207 465
Фиксирана лихва	2 313	5 428	50 431	38 629	276 624	-	373 425
Променлива лихва	6 834 040	-	-	-	-	-	6 834 040
Без лихва	-	-	-	-	-	-	-
Инвестиции на разположение за продажба и държани до падеж	43 786	20 665	21 815	42 214	160 307	25 926	314 713
Фиксирана лихва	22 014	13 351	21 815	42 214	160 307	-	259 701
Променлива лихва	21 772	7 314	-	-	-	-	29 086
Без лихва	-	-	-	-	-	25 926	25 926
Общо лихвочувствителни активи	7 002 284	27 589	72 246	82 427	443 240	706 893	8 334 679
Фиксирана лихва	125 904	20 275	72 246	82 427	443 240	-	744 092
Променлива лихва	6 876 380	7 314	-	-	-	-	6 883 694
Без лихва	-	-	-	-	-	706 893	706 893
Депозити от банки	380 634	5 867	852	-	-	3 524	390 877
Фиксирана лихва	380 605	5 867	852	-	-	-	387 324
Променлива лихва	29	-	-	-	-	-	29
Без лихва	-	-	-	-	-	3 524	3 524
Кредити от банки	713 878	157 724	31 014	-	-	-	902 616
Фиксирана лихва	-	-	-	-	-	-	-
Променлива лихва	713 878	157 724	31 014	-	-	-	902 616
Без лихва	-	-	-	-	-	-	-
Подчинен срочен дълг	293 375	-	391 166	-	-	-	684 541
Фиксирана лихва	-	-	-	-	-	-	-
Променлива лихва	293 375	-	391 166	-	-	-	684 541
Без лихва	-	-	-	-	-	-	-
Депозити от други клиенти	5 073 498	27 823	239 509	-	-	-	5 340 830
Фиксирана лихва	251 139	27 823	239 509	-	-	-	518 471
Променлива лихва	4 822 359	-	-	-	-	-	4 822 359
Без лихва	-	-	-	-	-	-	-
Общо лихвочувствителни пасиви	6 461 385	191 414	662 541	-	-	3 524	7 318 864
Фиксирана лихва	631 744	33 690	240 361	-	-	-	905 795
Променлива лихва	5 829 641	157 724	422 180	-	-	-	6 409 545
Без лихва	-	-	-	-	-	3 524	3 524

Финансовите активи и пасиви в таблицата са групирани на базата на по-ранната от датата на възможна промяна на лихвения процент или падежната дата.

(2) *Валутен риск*

Банка ДСК ЕАД е изложена на валутен риск при извършване на сделки с финансови инструменти, деноминирани в чуждестранна валута.

След въвеждането на Валутен борд в Република България, курсът на българския лев към еврото е фиксиран на 1,95583. Тъй като валутата, в която Банка ДСК ЕАД изготвя финансовите си отчети е българският лев, влияние върху отчетите оказват движенията в обменните курсове на лева спрямо валутите извън Еврозоната.

Политиката по управление на риска цели ограничаване на вероятните загуби от негативните движения на курсовете на чуждестранните валути различни от евро. Банка ДСК ЕАД управлява валутния риск централизирано, спазвайки предварително одобрени лимити за открити валутни позиции, стоп-загуба и VaR (Value at Risk). Стратегията на Банката е минимизиране на влиянието на измененията на валутните курсове върху резултатите. Информация за ръководството за нивото на валутен риск се предоставя ежедневно. Лимитите за ограничаване на валутния риск се актуализират периодично на база анализ на пазарната информация и вътрешните бизнес потребности на Банката.

За измерване на валутния риск на Банката се използва VaR модел. Основните характеристики на модела са: параметричен, 99% ниво на достоверност и 1 ден период на задържане. За извеждане на корелационна матрица се използват исторически наблюдения за движението на валутните курсове за 251 работни дни. Прилага се методиката на Risk Metrics за претегляне на наблюденията, според която последните изменения получават по голяма тежест. Статистиките на модела за 2008 и 2007 година са както следва:

	2008	2007
<i>В хиляди лева</i>		
Към 31 декември	80	32
Средна за периода	18	12
Максимална за периода	142	34
Минимална за периода	5	4

Моделът VaR има своите ограничения като възможности за загуби с по-голяма честота и в по-голям размер от предвидените. За целта се извършва непрекъснато бек-тестване на модела. За оценка на валутния риск в екстремни ситуации се извършва и стрес-тестване на база на потенциални значителни изменения на валутните курсове. Резултатите от бек-тестовете през 2008 и 2007 година са в рамките на допустимите отклонения.

По отношение на паричните активи и пасиви в чужда валута, които не са хеджирани, Банка ДСК ЕАД поддържа приемлива нетна експозиция като купува и продава чужда валута на спот курсове когато счете за подходящо.

(3) *Риск при инвестиране в акции*

През 2007 Банка ДСК ЕАД стартира търговия с акции. За регулиране на посочената дейност Банката прие специални правила за управление на риска по отношение на инвестициите в акции. Приети са лимити за позиции, ограничаване на загубите и VaR. Лимитите са изготвени на база на анализ на ликвидността и нивото на пазарен риск на компаниите, търгувани на Българска фондова борса.

Оценката на ефективността от инвестициите се извършва на база на специално изготвен за нуждите на Банката бенчмарк, включващ портфейла от възможни инвестиции.

Статистиката за VaR на портфейла от акции е както следва:

	2008	2007
<i>В хиляди лева</i>		
Към 31 декември	19	46
Средна за периода	34	38
Максимална за периода	49	50
Минимална за периода	18	-

Използваният модел е параметричен с 99% интервал на доверителност и 1 ден период на задържане. Моделът се бек-тества периодично. Допълнително се изготвя анализа на възможните разходи за ликвидации от отделни позиции и части от портфейла.

Банка ДСК ЕАД се въздържа от активна търговия и създаване на значителен портфейл от акции през 2008 година.

(в) **Кредитен риск**

(1) *Стратегии и процеси за управление на кредитния риск*

При осъществяването на търговски операции, кредитна и инвестиционна дейност, както и в случаите, в които играе ролята на посредник от името на клиенти или други организации и в качеството си на гарант, Банката е изложена на кредитен риск.

Кредитният риск, свързан с осъществяването на търговски операции и инвестиционна дейност се управлява посредством процедурите за управление на контрагентски риск, прилагани от Банката.

Рискът някоя от страните по договори за деривативни и други финансови инструменти да не бъде в състояние да посрещне своите задължения се следи текущо. С цел управление нивото на кредитния риск, Банката работи с контрагенти, с приемлив за нея кредитен рейтинг, към които се прилага изградена от Банката система от лимити.

Основният кредитен риск, на който е изложена Банката, възниква вследствие на предоставените заеми на клиенти. Същевременно Банката е изложена на кредитен риск, отразяван задбалансово, в резултат на сключените споразумения за предоставяне на кредити (когато все още не са усвоени) и издаване на гаранции и акредитиви. С цел ограничаване на този риск Банката прилага система за определяне на клиентски лимити, като всяко поемане на риск се одобрява от лица или от колективен орган, имащи компетенциите да одобрят съответната обща експозиция към клиента и групата, към която той принадлежи. Поеманите рискове се влияят и от оценката на клиента или на конкретната сделка посредством преобладаващо прилагане на статистически модели за оценка. По изключение, в случаите, когато статистическите модели са неприложими, се прилагат и експертни модели за оценка.

Кредити и вземания - необезценени

<i>В хиляди лева</i>	31-Декември-2008		31-Декември-2007	
	от други клиенти	от банки	от други клиенти	от банки
Без просрочие	2 750 167	536 363	2 190 551	1 294 888
Просрочени до 30 дни	347 356	-	171 605	-
Просрочени от 31 до 60 дни	63 084	-	20 894	-
Просрочени от 61 до 90 дни	17 081	-	7 853	-
Просрочени над 90 дни	5 783	-	4 120	-
Общо	3 183 471	536 363	2 395 023	1 294 888

Кредити и вземания - обезценени

<i>В хиляди лева</i>	31-Декември-2008		31-Декември-2007	
	брутна стойност	нетна стойност	брутна стойност	нетна стойност
Без просрочие	3 563 420	3 515 103	3 103 944	3 040 082
Просрочени до 30 дни	444 064	430 204	217 045	207 549
Просрочени от 31 до 60 дни	67 330	56 630	24 293	19 623
Просрочени от 61 до 90 дни	24 400	10 959	8 580	3 570
Просрочени над 90 дни	213 387	11 098	142 018	9 471
Общо	4 312 601	4 023 994	3 495 880	3 280 295

**в т.ч. индивидуално обезценени
поради:**

Просрочие	341 702	97 586	211 421	48 724
Финансова нестабилност	5 582	753	345	310
	347 284	98 339	211 766	49 034

Политиката на Банка ДСК ЕАД изисква преди отпускане на одобрените кредити, клиентите да осигурят изискваните от нея обезпечения и да изпълнят поставените предварителни условия. Банковите гаранции и акредитиви са също обект на стриктно предварително проучване. В договорите за поемане на риск се уточняват параметрите на отделните сделки (размер, срок, предварителни условия, цена и др.). Размерът на предоставените обезпечения обикновено възлиза на минимум 100 % от сумата на главницата и едногодишната лихва.

Обезпечения държани срещу необезценени кредити и вземания

<i>В хиляди лева</i>	31-Декември-2008	31-Декември-2007
Кредити и вземания без просрочие		
Ипотека	2 506 176	1 957 699
Парично обезпечение	27 469	43 380
ДЦК	5 369	5 369
Други обезпечения	136 947	130 726
	2 675 961	2 137 174

Просрочени кредити и вземания

Ипотека	427 263	201 422
Парично обезпечение	570	304
Други обезпечения	3 067	2 060
	<u>430 900</u>	<u>203 786</u>
Общо	<u>3 106 861</u>	<u>2 340 960</u>

Обезпечения държани срещу обезценени кредити и вземания

	31-Декември-2008	31-Декември-2007
<i>В хиляди лева</i>		
Ипотека	991 948	664 557
Парично обезпечение	56	66
Други обезпечения	3 288 339	2 807 681
Общо	<u>4 280 343</u>	<u>3 472 304</u>

Кредити и вземания от други клиенти представени по вид обезпечение

	31-Декември-2008	31-Декември-2007
<i>В хиляди лева</i>		
Обезпечени с ипотека	3 925 387	2 823 677
Парично обезпечение	28 095	43 750
Други обезпечения *	3 433 722	2 945 837
Без обезпечение	108 868	77 639
Общо	<u>7 496 072</u>	<u>5 890 903</u>

* Други обезпечения включват ценни книжа, вещни обезпечения, гаранции от кредитни институции, залог на вземания и лични гаранции по кредити.

Банка ДСК предоставя кредити въз основа на анализ на кредитоспособността на своите клиенти. Политиката на Банката е да поема риск към клиенти само след внимателен анализ на присъщите рискове. Целта е да се кредитират само клиенти, за които се очаква да са в състояние през живота на кредита да генерират входящия паричен поток, необходим за обслужването на кредита. Обезпеченията се приемат като втори възможен изход, но основно водещи са способностите на клиента да обслужва експозицията. Когато Банката приема вещни или финансови обезпечения, тя се стреми ликвидационната стойност на тези обезпечения да покрива напълно размера на кредита и едногодишните добавки към него. В случаите, когато се приемат лични обезпечения, се извършва анализ на способността на лицата, предоставящи такива обезпечения, да обслужват съответната кредитна експозиция, по която поемат личен ангажимент.

Рискът от неизпълнение се следи постоянно и за вече предоставените кредити, като при наличие на данни за потенциални или реално възникнали проблеми Банката изготвя план за действие и предприема мерки за справяне с възможните нежелани последици.

През 2008 година Банка ДСК прилага усъвършенствани вътрешни системи и методики, които да й позволят да се концентрира върху сделки и клиенти, от които се очаква да генерират печалба през целия живот на кредита. Важна роля при преценката за очакваната печалба играят калкулациите за вероятността от настъпване на неизпълнение и последваща загуба.

Качество на непросрочени и необезценени кредити и вземания

	31-Декември-2008	31-Декември-2007
<i>В хиляди лева</i>		
Вероятност от неизпълнение (PD)		
PD ≤ 0.01	517 828	313 854
0.01 < PD ≤ 0.05	861 118	1 083 301
0.05 < PD ≤ 0.10	540 439	375 265
0.10 < PD ≤ 0.20	358 710	127 572
0.20 < PD ≤ 0.30	110 792	40 050
0.30 < PD ≤ 0.50	62 510	43 419
0.50 < PD	37 340	51 045
без изчислена вероятност	261 430	156 045
Общо	2 750 167	2 190 551

Банка ДСК ЕАД диверсифицира кредитните рискове и посредством прилагане на система за ограничаване на отрасловите рискове. Системата се базира на методика, която отчита историческите данни за развитието на отраслите на икономиката. Въпреки това, обаче, методиката за определяне на отрасловите лимити предвижда горен праг на максималния дял от общия планиран фирмен портфейл, който може да бъде допуснат като поет риск в даден отрасъл. Това ограничава риска от концентрация. Достигането на така определенния максимален дял води до ограничаване на кредитирането в съответния отрасъл.

Експозиции по сектори на икономиката

	Кредити и вземания от клиенти		Кредити и вземания от банки		Инвестиции в ценни книги	
	31 дек. 2008	31 дек. 2007	31 дек. 2008	31 дек. 2007	31 дек. 2008	31 дек. 2007
<i>В хиляди лева</i>						
Държава	-	-	-	-	271 072	285 355
Международни банки за развитие	-	-	-	-	14 583	4 759
Банков, включително от Централната банка	-	-	536 363	1 294 888	10 769	32 251
Промисленост	426 578	378 976	-	-	-	-
Строителство	257 817	167 612	-	-	-	-
Селско и горско стопанство	82 225	58 437	-	-	-	-
Транспорт и съобщения	71 250	62 042	-	-	-	-
Търговия и услуги	544 043	471 476	-	-	-	-
Други индустриални сектори	801 382	580 157	-	-	18 892	18 273
Частни лица	5 312 777	4 172 203	-	-	-	-
Портфолио от капиталови инструменти	-	-	-	-	27 510	29 441
Общо	7 496 072	5 890 903	536 363	1 294 888	342 826	370 079
Обезценка за несъбираемост	(288 607)	(215 585)	-	-	(4 107)	-
Общо	7 207 465	5 675 318	536 363	1 294 888	338 719	370 079

Географски анализ

Европа	7 207 465	5 675 318	536 023	1 294 888	338 719	356 808
Северна Америка	-	-	340	-	-	13 271
Общо	<u>7 207 465</u>	<u>5 675 318</u>	<u>536 363</u>	<u>1 294 888</u>	<u>338 719</u>	<u>370 079</u>

Банката държи активи в търговски портфейл, включително деривативни активи, с цел управление на риска. По-долу е представен анализ на кредитното качество на максималната кредитна експозиция, базиран на рейтингите на рейтингова агенция Standard & Poor's:

	31-Декември-2008	31-Декември-2007
<i>В хиляди лева</i>		
Правителствени облигации и съкровищни бонове:		
оценени с AAA	-	9 391
оценени с ВВВ или ВВВ+	23 853	46 087
Справедлива стойност на деривати		
кредитни институции	701	-
корпоративни контрагенти	-	870
Общо	<u>24 554</u>	<u>56 348</u>

(2) *Структура и организация на функциите по управление на кредитния риск*

Управлението на кредитния риск в Банка ДСК ЕАД се извършва от независима от бизнес звената структура, управлявана от Изпълнителен директор. Функциите по управление на кредитния риск са разпределени между следните звена:

- Управление "Одобряване на корпоративни клиенти" (с функции, свързани с одобряване на кредитни експозиции);
- Управление "Политика на кредитния риск и управление на портфейла" (с функции, свързани с изготвянето и валидирането на модели за оценка на кредитния риск, анализ на кредитния портфейл, изготвяне на методики, отчетност във връзка с кредитния портфейл);
- Дирекция "Проблемни кредити" (с функции по организация на дейността и извършване на действия по събирането на проблемните кредити);
- Проект „Централизиран кредитен мониторинг“ (с функции, свързани с осъществяването на текущ мониторинг на фирмени клиенти) и
- Проект „Централизиран кредитен контрол“ (с функции, свързани с осъществяването на контрол върху усвояването на кредити от фирмени клиенти).

(3) *Обхват и естество на системата за измерване и отчитане на риска - модели за оценка на кредитния риск*

При оценката на кредитния риск по дадена кредитна сделка, Банка ДСК използва статистически и/или експертни модели за оценка на платежоготовността и/или платежоспособността на клиента, като по този начин осигурява стандарт за анализ на кредитния риск, на база на резултата

от който, клиентът или кредитът се класифицира в определена група към предварително дефинирана система от риск категории/зони.

Моделите за оценка на кредитния риск в Банка ДСК са разработени в съответствие със спецификата на всеки отделен клиентски сегмент, като се прилагат предимно статистически подходи при разработването им. За отделни клиентски сегменти, където липсва достатъчно история и обеми, се разработват експертни модели за оценка. Отговорността за разработване и усъвършенстване на моделите е на направление „Управление на кредитния и оперативния риск“, работещо независимо от бизнес-направленията.

Статистическите модели, разработвани вътрешно и прилагани в Банка ДСК в процеса по управление на кредитния риск към настоящия момент са два типа:

▪ **Модели за оценка на риска при кандидатстване за кредит (Application PD модели)**

Целта на Application PD модела е да осигури средство за надеждно предвиждане на бъдещото обслужване на кредита, базирано на количествено измерима оценка на риска при кандидатстването за кредит. Application PD моделът използва като входящи променливи данни за клиентите при кандидатстване за кредит, по-конкретно клиентски демографски данни, трудов стаж и банкова история за клиенти физически лица или данни от финансовите отчети за фирмени клиенти, спазвайки изискването всички клиентски параметри да са налични към момента на кандидатстване за кредит.

Калкулираната стойност на PD изразява вероятността от настъпване на неизпълнение в процент от 0 % до 100 % в рамките на 12 месеца от одобрението на кредита.

Application PD модели се използват за оценка на вероятността от неизпълнение при кандидатстване за кредит в следните клиентски сегменти:

- Граждани, кандидатстващи за масови продукти в банкирането на дребно – кредити, обезпечени с ипотека върху недвижим имот, револвиращи, потребителски и стокови кредити;
- Бизнес клиенти в банкирането на дребно (Стандартни МСП);
- Корпоративни клиенти - Нестандартни малки и средни предприятия (Нестандартни МСП) и Корпоративни фирмени клиенти.

▪ **Поведенчески модел (Behavioral PD модел)**

Целта на поведенческия модел е да осигури надеждно предвиждане на бъдещото обслужване на кредита, чрез количествено измерима оценка на риска, свързана с поведението на клиента по отношение на ползвани банкови продукти и обслужване на кредитни задължения.

На база на калкулираната стойност на PD, която изразява вероятността от неизпълнение в процент от 0 % до 100 % в рамките на период от 12 месеца от дата на калкулацията, клиентите се класифицират в предварително дефинирани рискови категории (пулове).

Предназначението на поведенческия модел е да служи като средство за текущ анализ на бъдещата вероятност от неизпълнение на ниво портфейл, както и за идентификация на ранни предупредителни сигнали.

Поведенчески модели са разработени за клиентски сегмент граждани, кандидатстващи за масови продукти в банкирането на дребно – кредити, обезпечени с ипотека върху недвижим имот, револвиращи, потребителски и стокови кредити. Банка ДСК ЕАД планира да засили прилагането

на този тип модели при управление на кредитния си портфейл. За тази цел се работи и върху подготовката на подходяща софтуерна осигуреност.

Експертният модел за оценка на кредитния риск на клиенти, кандидатстващи за кредит, се базира на експертна оценка, формирана от мнения на експерти по отношение на използвани параметри, теглови коефициенти и граница на отказ. В резултат на това се изгражда матрица, калкулираща кредитния риск на кредитополучателите, която ги класифицира в определени риск групи/зони. Експертни модели се използват тогава, когато не е възможно да се разработи статистически модел поради недостатъчен обем информация за анализ (незначителен брой транзакции или случаи на неизпълнение), както и при въвеждане на нов продукт или обособяване на нов клиентски сегмент.

Експертни модели за оценка на кредитния риск са разработени за сегмент "общини", сегмент "предприятия от публичния сектор" и сегмент "специализирано финансиране".

Моделите за оценка на кредитния риск се оценяват текущо и се актуализират веднъж годишно, ако при текущата оценка не бъдат идентифицирани обстоятелства, обуславящи нужда от актуализация на по-ранен етап.

(г) Оперативен риск

Оперативният риск е рискът от директни или индиректни загуби, в резултат на човешки грешки, пропуски в системите и неподходящи процедури и контрол. Оперативният риск може да бъде риск от операции, риск от информационните системи и комуникации, правен риск и риск свързан с човешките ресурси.

Управлението на оперативния риск се извършва от дирекция „Управление на оперативния риск“, която е част от независимо от бизнес звената направление „Управление на кредитния и оперативния риск“. Направлението се ръководи от Изпълнителен директор.

Банката има изградена система за събиране на данни за оперативни събития и ръководството е периодически информирано за нивото на оперативния риск. Методологията за идентификация на потенциалните рискове е базирана на децентрализирана оценка, извършвана от звената, участващи в банковите процеси и ползващи методологическа подкрепа от дирекция „Управление на оперативния риск“. Разработените правила и системи за проследяване и оценка на оперативния риск са в съответствие с препоръките на Базелския комитет и БНБ.

Управлението на оперативния риск включва дейности като идентифициране, регистриране на операционните събития, измерване на тяхното влияние за банката и определяне на необходимия капитал за покриване на риска от загуба. В Банката към настоящия момент изложеността към оперативен риск се следи по вид на рисковите събития и по отделни групи дейности на Банката.

През годината няма регистрирани оперативни събития, които потенциално биха застрашили дейността на Банката.

(д) Управление на капитала

Българска народна банка като главен регулаторен орган за Банката определя минимален размер, елементи и структура на собствения капитал, както и минималните капиталови изисквания за поеманите от Банката рискове.

(1) Регулаторен капитал

Собственият капитал за регулаторни цели се образува от сбора на капитала от първи ред (първичен капитал) и капитала от втори ред (допълнителен капитал), намалени със специфични отбивки.

Елементи на капитала от първи ред са: регистрирания и внесен капитал; фонд „Резервен” и резервите с общо предназначение, заделени от печалбата след облагането ѝ. Сумата на горните елементи се намалява с нематериалните активи и с нереализираната загуба от финансови инструменти на разположение за продажба.

Елементи на допълнителния капитал са резервите от преценка на недвижимите имоти, използвани за банкова дейност, както и сумите, привлечени от Банката чрез безсрочни дългово-капиталови (хибридни) финансови инструменти или подчинен срочен дълг.

На 19.12.2007 г. Банка ОТП Унгария, чрез дъщерното си дружество ОТП Файненсинг Недерландс Б.В. (OTP Financing Netherlands B.V.) предостави на Банка ДСК подчинен срочен дълг в размер на 200 милиона евро, а на 20.10.2008 г. - още 150 милиона евро. Включването на подчинения срочен дълг в допълнителния капитал става в случай, че той отговаря на нормативно-определените условия и след получаване на разрешение от БНБ. През последните 5 години до падежа на дълга, той се включва като елемент на регулаторния капитал с намаление от 20 на сто годишно. Общата сума на допълнителния капитал не може да превишава 50 на сто от размера на капитала от първи ред. Към 31.12.2008 г. подчиненият срочен дълг, признат за елемент на допълнителния капитал възлиза на 417 729 хил. лева.

Намаления от регулаторния капитал са: балансовата стойност на инвестициите в акции и друга форма на дялово участие, когато представляват над 10 на сто от капитала на банка или финансова институция; балансовата стойност на инвестициите в акции или друга форма на дялово участие, когато представляват 20 или над 20 на сто от внесенния капитал на застрахователни, презастрахователни предприятия и застрахователни холдинги, както и балансовата стойност на инвестициите в акции и друга форма на дялово участие, когато представляват над 10 на сто от внесенния капитал на неконсолидирано нефинансово предприятие. Намаленията се приспадат поравно от капитала от първи и от капитала от втори ред.

Банката установява отношението на обща капиталова адекватност като процентно съотношение между собствения (регулаторен) капитал и рисково-претеглените активи. Рисково-претеглените активи представляват сумата от рисково-претеглените активи за кредитен, пазарен и оперативен риск. Адекватността на първичния капитал е процентното съотношение между капитала от първи ред и рисково-претеглените активи. Отношението на общата капиталова адекватност не може да бъде по-малко от 12 %, а на адекватността на първичния капитал – по-малко от 6 %.

(2) *Капиталови показатели*

Собствен капитал (капиталова база)

	31-Декември-2008	31-Декември-2007
<i>В хиляди лева</i>		
Капитал от първи ред преди специфични намаления	835 457	654 753
Регистриран и внесен капитал	153 984	153 984
Резерви	691 321	505 738
Оценъчни разлики от дългови инструменти на разположение за продажба	(6 154)	(2 761)
Други резерви с общо предназначение	21 994	21 994
Нематериални активи	(25 688)	(24 202)
Капитал от втори ред преди специфични намаления	510 782	96 515
Резерви от преценка на недвижими имоти, в които се помещава банката	93 053	96 515
Подчинен срочен дълг - до 50 % от Капитал от първи ред	417 729	-

Намаления от капитала от първи и втори ред	<u>(22 991)</u>	<u>(26 520)</u>
Балансовата стойност на инвестициите в акции и друга форма на дялово участие, когато представляват над 10 на сто от капитала на банката	(11 891)	(11 591)
Балансовата стойност на инвестициите в акции или друга форма на дялово участие, когато представляват 20 или над 20 на сто от внесеня капитал на застрахователни, презастрахователни предприятия и застрахователни холдинги	-	(3 829)
Специфични намаления от капитала от Първи и Втори ред	(11 100)	(11 100)
Пропорционално разпределение на намаленията		
от капитала от Първи ред	(11 495)	(13 260)
от капитала от Втори ред	(11 496)	(13 260)
Капитал от първи ред	<u>823 962</u>	<u>641 493</u>
Капитал от втори ред	<u>499 286</u>	<u>83 255</u>
Собствен капитал (капиталова база)	<u><u>1 323 248</u></u>	<u><u>724 748</u></u>

Политиката на Банка ДСК по управление и разпределение на капитала се определя от Управителния съвет на Банката. Разпределението на капитала между различните операции и дейности има за задача да оптимизира доходността от алокирания капитал. Процесът се осъществява под ръководството на Комитета за управление на активите и пасивите, като се прави преглед на нивата на поетия от Банката кредитен, пазарен и оперативен риск. Съвместно с Банка ОТП Унгария, в процеса на планиране на капитала на групата, се извършва вътрешен анализ на размера, вида и разпределението на необходимия капитал, като се преценява необходимостта от увеличение на регулаторния капитал.

(e) **Използване на счетоводни преценки и предположения**

Ръководството обсъжда с Одит комитета на Банката развитието, избора и оповестяването на съществените счетоводни политики и оценки, както и приложението им.

Тези оповестявания допълват коментарите към управлението на финансовия риск.

Банката работи в условията на динамично развиващата се влошена глобална финансова и икономическа обстановка, проявяваща се в края на 2008 г. негативно и на българския пазар, която би имала последствия и върху резултатите и риска на Банката. Ръководството вече е предприело мерки и основните му приоритети през следващите години ще останат запазването на стабилната ликвидна позиция на Банката и непрекъснато подобряване на методите за оценка, контрол и управление на качеството на кредитния портфейл, включително и чрез пренасочване на ресурси.

Основни източници на оценъчна несигурност:

(1) *Загуби от обезценка на кредити*

Активи, отчетени по амортизирана стойност, се оценяват за обезценка по начин, описан в счетоводната политика.

Специфичният компонент от общите провизии за обезценка за един контрагент се отнася за финансови активи, оценени индивидуално и се основава на най-добрата преценка на ръководството за сегашната стойност на паричните потоци, които се очаква да бъдат получени. При оценката на тези парични потоци, ръководството прави преценки за финансовото състояние на контрагента и нетната реализируема стойност на обезпечението по кредита. Всеки обезценен актив се оценява индивидуално, стратегията за възстановяване на обезценения актив и оценката на паричните потоци, считани за възстановими, се одобряват независимо от функцията по оценка на Кредитния риск.

Колективно оценените загуби от обезценка покриват загуби от кредити, присъщи на портфейли от кредити и вземания и държани до падеж ценни книжа в инвестиционен портфейл със сходни характеристики на кредитен риск, когато има обективно доказателство, че те съдържат обезценени кредити и вземания и държани до падеж инвестиционни ценни книжа, но не могат да бъдат идентифицирани индивидуално обезценени активи. При преценката за необходимост от портфейлни загуби от обезценка, ръководството отчита фактори като качество на кредита, размер на портфейла, концентрации и икономически фактори. За да се оцени необходимата провизия за обезценка, се правят допускания, за да се установи начинът, по който се оформят присъщите загуби и да се определят параметрите на необходимата пазарна информация, основани на исторически опит и текущите икономически условия. Точността на провизиите зависи от оценките на бъдещите парични потоци за загубите от обезценка на определен контрагент, както и от допусканията и параметрите на моделите, използвани при определянето на загубите от обезценка на портфейлна основа.

(2) *Определяне на справедливи стойности*

Определянето на справедливата стойност на финансови активи и пасиви, за които няма наблюдавана пазарна цена, изисква използването на оценъчни техники, описани в счетоводна политика. За финансови инструменти, които се търгуват рядко и чиято цена не е прозрачна, справедливата стойност е по-малко обективна и изисква разнообразни степени на преценка, в зависимост от ликвидност, концентрация, несигурност на пазарните фактори, ценови предположения и други рискове, влияещи на специфичния инструмент. Виж също „Оценка на финансови инструменти” по-долу.

Съществени счетоводни преценки в прилагането на счетоводните политики на Банката

Съществените счетоводни преценки, използвани при прилагането на счетоводните политики на Банката, включват:

(1) *Оценка на финансови инструменти*

Банката оценява справедлива стойност на финансовите инструменти, използвайки следната йерархия от методи:

- Обявена пазарна цена или цена на затваряне за позиции, за които има надежден пазар.
- Техники на оценяване, основани на реална пазарна информация. Тази категория методи се използва за оценка на дългови ценни книжа, за които няма надежден пазар и ОТС валутни деривати.

Справедливите стойности на финансовите активи и финансовите пасиви, които се търгуват на активни пазари и за които има достъпна пазарна информация, са основани на обявени пазарни цени или цени на затваряне. Използването на реални пазарни цени и информация намалява нуждата от управленска преценка и предположения, както и несигурността, свързана с определянето на справедливи стойности. Наличността на реални пазарни цени и информация варира в зависимост от продуктите и пазарите и се променя, въз основа на специфичните събития и общите условия на финансовите пазари. За всички останали финансови инструменти Банката определя справедливите стойности, използвайки техника на оценяване, базирана на нетна сегашна стойност. Изчисляването на нетната сегашна стойност се извършва с пазарни криви за доходност и кредитни спредове, където е необходимо, за съответния инструмент. Целта на техниките на оценяване е да се определи справедлива стойност, която отразява цената на финансовия инструмент на отчетната дата, която би била определена от преки участници на пазара.

Банката има установена контролна среда по отношение на оценяване на справедливи стойности. Справедливите стойности на финансовите инструменти се определят от независимо от фронт офис звено за контрол на пазарния риск и риска от контрагенти, което докладва пряко на Главния изпълнителен директор. Специфичните контроли включват: проверка на реалната ценова информация и извършване на повторна оценка чрез използване на модели на оценяване; процес на преглед и одобрение на нови модели и промени в модели, включващи, измерване и бек-тестване на модели чрез реални пазарни сделки; анализ и изследване на съществени ежедневни движения в резултат на преценки; преглед на съществени входни данни, които не се наблюдават на пазара.

Следващата таблица анализира финансовите инструменти, отчитани по справедлива стойност по модели на оценка. Данните не включват инвестициите в дъщерни и асоциирани дружества, които се отчитат по цена на придобиване (бележка 16).

	Обявени пазарни цени на активни пазари	Оценъчни техники – с помощта на пазарни данни	Общо
<i>В хиляди лева</i>			
31-Декември-2008			
Финансови активи, държани за търгуване	23 305	701	24 006
в т.ч. деривати	-	701	701
Инвестиции на разположение за продажба	198 291	22 538	220 829
Общо	221 596	23 239	244 835
31-Декември-2007			
Финансови активи, държани за търгуване	54 417	870	55 287
в т.ч. деривати	-	870	870
Инвестиции на разположение за продажба	153 697	24 590	178 287
Общо	208 114	25 460	233 574

В следващата таблица са представени финансовите активи и пасиви на Банката по справедлива стойност. Справедливата стойност на инвестициите, държани до падеж е определена на база пазарните цени към датата на баланса.

Ръководството на Банката счита, че справедливата стойност на останалите финансови активи и пасиви е приблизително равна на тяхната отчетна стойност, тъй като са с променлива лихва.

	31-Декември-2008		31-Декември-2007	
	балансова стойност	справедлива стойност	балансова стойност	справедлива стойност
<i>В хиляди лева</i>				
Активи				
Парични средства и разплащателни сметки при кореспонденти	252 132	252 132	211 217	211 217
Финансови активи държани за търгуване	24 006	24 006	55 287	55 287
Кредити и вземания от банки, включително от Централната банка	536 363	536 363	1 294 888	1 294 888
Кредити и вземания от други клиенти	7 207 465	7 207 465	5 675 318	5 675 318
Инвестиции на разположение за продажба и държани до падеж	314 713	315 560	314 792	315 978
Вземания от лихви	32 203	32 203	26 401	26 401
Общо	<u>8 366 882</u>	<u>8 367 729</u>	<u>7 577 903</u>	<u>7 579 089</u>
Пасиви				
Депозити от банки	390 877	390 877	742 338	742 338
Кредити от банки	902 616	902 616	635 309	635 309
Подчинен срочен дълг	684 541	684 541	391 166	391 166
Депозити от други клиенти	5 340 830	5 340 830	5 021 319	5 021 319
Задължения по лихви	40 432	40 432	29 959	29 959
Общо	<u>7 359 296</u>	<u>7 359 296</u>	<u>6 820 091</u>	<u>6 820 091</u>

(2) *Класификация на финансовите активи и пасиви*

Счетоводните политики на Банката позволяват активите и пасивите да бъдат класифицирани от самото начало в различни счетоводни категории при определени условия:

- При класифициране на финансови активи или пасиви като „търгуеми”, Банката е установила, че покрива описанието за търгуеми активи и пасиви, представено в счетоводната политика;
- При класифициране на финансови активи като държани до падеж, Банката е установила, че има както положително намерение, така и възможност да задържи активите до падежната им дата, според изискванията на счетоводната политика.

4. Нетен доход от лихви

	2008	2007
<i>В хиляди лева</i>		
Приходи от лихви и аналогични приходи		
Кредити и вземания от банки	3 050	32 734
Кредити и вземания от други клиенти	633 605	419 118
Инвестиции на разположение за продажба	10 898	9 556
Инвестиции, държани до падеж	4 222	6 968
Общо	<u>651 775</u>	<u>468 376</u>

Разходи за лихви и аналогични разходи

Депозити от банки	(24 923)	(6 510)
Кредити от банки	(43 563)	(35 487)
Подчинен срочен дълг	(28 522)	(713)
Депозити от други клиенти	(143 355)	(108 798)
Общо	(240 363)	(151 508)

Нетни приходи от лихви	411 412	316 868
-------------------------------	----------------	----------------

5. Нетни приходи от такси и комисиони

	2008	2007
<i>В хиляди лева</i>		
Приходи от такси и комисиони		
в български лева		
Разплащателни операции	29 394	42 446
Кредитни сделки	46 867	47 544
Депозитни сделки	23 721	21 070
Други	6 761	6 107
	106 743	117 167
в чуждестранна валута		
Разплащателни операции	9 776	11 429
Кредитни сделки	18 667	7 200
Депозитни сделки	921	616
Други	2 740	1 624
	32 104	20 869
Общо	138 847	138 036
Разходи за такси и комисиони		
в български лева	(8 518)	(6 743)
в чуждестранна валута	(1 834)	(1 183)
Общо	(10 352)	(7 926)
Нетни приходи от такси и комисиони	128 495	130 110

6. Нетни приходи от търговски операции

Нетни приходи от търговски операции

	2008	2007
<i>В хиляди лева</i>		
Лихвени инструменти	1 952	842
Валутна търговия	16 440	5 808
Нетни приходи от търговски операции	18 392	6 650

7. Други оперативни приходи

	2008	2007
<i>В хиляди лева</i>		
Нетни приходи от ценни книжа на разположение за продажба		
Държавни ценни книжа	(21)	2 699
Корпоративни ценни книжа	(4)	(4)
Капиталови инвестиции	28 471	556
Дивиденди от ценни книжа на разположение за продажба	510	11
Печалба/(загуба) от промяна на валутни курсове	(9 304)	1 710
Други	1 809	2 599
Други оперативни приходи	21 461	7 571

През 2008 година Банка ДСК продава дяловете си в ЗК ДСК Гаранция АД и ЖЗК ДСК Гаранция АД. Печалбата от сделката възлиза на 28 467 хил.лв.

8. Разходи за персонала

	2008	2007
<i>В хиляди лева</i>		
Трудови възнаграждения	(51 205)	(43 737)
Законови разходи върху трудовите възнаграждения	(15 163)	(12 809)
Провизии за обезщетения по Кодекса на труда	(702)	(527)
Други	(1 696)	(1 412)
Общо	(68 766)	(58 485)

В съответствие с пенсионното трудово законодателство и Кодекса на труда при прекратяване на трудов договор на служител подлежащ на пенсиониране, Банката е задължена да изплати компенсация равняваща се на две брутни месечни възнаграждения. За служители, работили без прекъсване в Банката определен период от време КТД предвижда следните компенсации: при пет години трудов стаж – две брутни месечни заплати; от пет до десет години трудов стаж – три брутни месечни заплати; от десет до петнадесет години трудов стаж – седем брутни месечни заплати; над петнадесет години трудов стаж – осем брутни месечни заплати.

На база актюерска оценка Банката формира задължения за регламентирани обезщетения по Кодекса на труда в размер на 702 хил. лв. за 2008 г. и 527 хил.лв. за 2007 г. и ги включва във финансовите си отчети, съгласно изискванията на МСС 19 “Доходи на персонала”.

9. Загуби от обезценка

	2008	2007
<i>В хиляди лева</i>		
Начислени разходи за провизии по предоставени кредити на клиенти и други активи	(525 438)	(217 068)
Обезценка на инвестиции на разположение за продажба	(4 107)	-
Приходи от реинтегрирани провизии по предоставени кредити на клиенти и други активи	<u>449 808</u>	<u>125 340</u>
Нетни загуби от обезценка	<u>(79 737)</u>	<u>(91 728)</u>

10. Други разходи

	2008	2007
<i>В хиляди лева</i>		
Разходи за материали, наеми и услуги	(64 626)	(51 728)
Разходи за оперативен лизинг	(930)	(884)
Вноска към гаранционния фонд	(20 777)	(17 383)
Разходи за данъци	(10 751)	(8 348)
Провизии по условни задължения	(2 103)	(1 047)
Други разходи	<u>(4 732)</u>	<u>(3 554)</u>
Общо	<u>(103 919)</u>	<u>(82 944)</u>

По някои от потенциалните условни задължения на Банката са начислени провизии в счетоводните отчети, тъй като ръководството отчита вероятност изхода от правните искове да не бъде в полза на Банката.

11. Разходи за данъци

	2008	2007
<i>В хиляди лева</i>		
Счетоводна печалба	298 382	204 741
Данък върху печалбата, изчислен при приложимата данъчна ставка	(29 838)	(20 474)
Данък върху постоянни данъчни разлики	(274)	(785)
Отсрочени данъчни приходи от намаляване на данъчната ставка	-	268
Отсрочени данъци	415	<u>608</u>
Разходи за данъци върху печалбата	<u>(29 697)</u>	<u>(20 383)</u>

Текущият данък е изчислен при действаща ставка 10 % за 2008 г. и 10 % за 2007 г.

12. Парични средства и разплащателни сметки при кореспонденти

	31-Декември-2008	31-Декември-2007
<i>В хиляди лева</i>		
Парични средства в каса		
в лева	188 667	151 312
в чуждестранна валута	47 789	42 059
Разплащателни сметки при местни и чуждестранни кореспонденти		
в лева	149	15
в чуждестранна валута	15 527	17 831
Общо	252 132	211 217

13. Финансови активи, държани за търгуване

	31-Декември-2008	31-Декември-2007
<i>В хиляди лева</i>		
Български ДЦК в лева	10 155	18 960
в т.ч. предоставени като обезпечение	10 155	18 960
Български ДЦК във валута	13 150	26 183
в т.ч. предоставени като обезпечение	12 951	26 119
Друг държавен дълг	-	9 274
Положителна справедлива стойност на деривати	701	870
Общо	24 006	55 287

Държавните ценни книжа, емитирани от Република България, включват емисии, деноминирани в лева и евро. Лихвеният доход от деноминираните в лева държавни ценни книжа е между 3.00 % и 4.70 % и за деноминираните в евро държавни ценни книжа – между 4.71 % и 7.50 %.

Ценните книжа, предоставени като обезпечение са блокирани в полза на Министерство на финансите по привлечени средства от Държавния бюджет.

14. Кредити и вземания от банки, включително от Централната банка

(а) Анализ по видове

	31-Декември-2008	31-Декември-2007
<i>В хиляди лева</i>		
Депозити при местни и чуждестранни кореспонденти		
в лева	44 000	95 000
в чуждестранна валута	52 583	453 364
Блокирани средства при чуждестранни кореспонденти	465	443
Парични средства в Централната банка		
в лева	57 928	153 464
в чуждестранна валута	381 387	592 617
Общо	536 363	1 294 888

(б) Географски анализ

	31-Декември-2008	31-Декември-2007
<i>В хиляди лева</i>		
Местни банки	481 315	837 081
Чуждестранни банки	55 048	457 807
Общо	536 363	1 294 888

Разплащателната сметка в Централната банка се използва за директно участие на паричния пазар и пазара на ценни книжа, както и за извършване на сетълмент. Сметката в Централната банка покрива част от регламентирания минимален резерв в размер на 557 400 хил.лв. към 31 декември 2008 г. и 786 175 хил. лв. към 31 декември 2007 г. Минималният резерв е безлихвен и се регулира на месечна база. Дневни флуктуации са разрешени. Недостигът на средства на месечна база се санкционира с наказателна лихва.

15. Кредити и вземания от други клиенти

	31-Декември-2008	31-Декември-2007
<i>В хиляди лева</i>		
Физически лица		
в български лева		
вземания по потребителски кредити	2 592 957	2 496 148
вземания по жилищни кредити	1 610 000	1 401 579
в чуждестранна валута		
вземания по потребителски кредити	338 564	6 667
вземания по жилищни кредити	771 257	267 810
Предприятия		
в български лева		
вземания по кредити за оборотни средства	505 539	592 258
вземания по инвестиционни кредити	239 512	231 726
в чуждестранна валута		
вземания по кредити за оборотни средства	593 855	303 228
вземания по инвестиционни кредити	834 128	583 597
Бюджет		
в български лева	7 507	5 150
в чуждестранна валута	2 753	2 740
Обезценка на вземания от други клиенти	(288 607)	(215 585)
Общо	7 207 465	5 675 318

Обезценка за несъбираемост на вземания от други клиенти

	31-Декември-2008	31-Декември-2007
<i>В хиляди лева</i>		
Салдо към 1 Януари	215 585	127 802
Нетна промяна за годината	75 522	90 505
Отписани кредити за сметка на провизии	<u>(2 500)</u>	<u>(2 722)</u>
Салдо към 31 декември	<u>288 607</u>	<u>215 585</u>

Лихвените проценти за вземания по кредити към 31 декември 2008 варират в следните диапазони: вземания от физически лица от 1.50 % до 21.44 %; вземания от предприятия от 2.46 % до 21.00 %; вземания от бюджета от 3.00 % до 8.03 %.

16. Инвестиции на разположение за продажба и държани до падеж

	31-Декември-2008	31-Декември-2007
<i>В хиляди лева</i>		
Инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества	22 991	26 521
Други капиталови инвестиции	4 519	2 920
Дългови инструменти на местни емитенти на разположение за продажба	195 741	149 479
в т.ч. държавни ценни книжа	177 750	132 638
Дългови инструменти на чуждестранни емитенти на разположение за продажба	24 676	25 888
в т.ч. държавни и държавно гарантирани ценни книжа	<u>1 898</u>	<u>8 704</u>
Общо инвестиции на разположение за продажба	<u>247 927</u>	<u>204 808</u>
Обезценка на инвестиции на разположение за продажба	<u>(4 107)</u>	<u>-</u>
Балансова стойност на инвестиции на разположение за продажба	<u>243 820</u>	<u>204 808</u>
Дългови инструменти на местни емитенти, държани до падеж	64 774	78 355
в т.ч. държавни ценни книжа	64 774	74 561
Дългови инструменти на чуждестранни емитенти, държани до падеж	6 119	31 629
в т.ч. държавни и държавно гарантирани ценни книжа	<u>3 345</u>	<u>15 035</u>
Общо инвестиции държани до падеж	<u>70 893</u>	<u>109 984</u>
Общо инвестиции	<u>314 713</u>	<u>314 792</u>

Активите на Банка ДСК в инвестиционния портфейл включват инвестиции, държани до падеж и на разположение за продажба.

Държавни ценни книжа, държани до падеж включват дългосрочни облигации в евро с лихва в диапазона 5.75 – 6.00 % и в щатски долари с лихва 3.06 %. Тук са включени и емисиите, емитирани съгласно Постановление на Министерски съвет, които са с плаващ лихвен процент. Държавните ценни книжа, емитирани от Министерство на финансите в лева са с лихва в диапазона 3.00 – 7.50 %.

Чуждестранни ценни книжа, държани до падеж, включват ценни книги деноминирани в евро и щатски долари. Ценните книжа деноминирани в евро са с лихва 6.25 %, а тези деноминирани в щатски долари са с лихва между 3.75 и 4.63 %. Тези ценни книжа се отчитат по амортизирана стойност.

Капиталовите инвестиции представляват дялове и акции в местни компании, финансови институции, Българска фондова борса, в които Банката има участие, а също и участията в дъщерни и асоциирани предприятия. За целите на оценката тези активи се класифицират като активи на разположение за продажба. Капиталовите инвестиции, както и другите инструменти с нефиксирана доходност за продажба се представят по цена на придобиване, когато тяхната справедлива стойност не може да бъде надеждно определена.

Разходите за обезценка на инвестиции на разположение за продажба включват обезценка на капиталови инструменти, котирувани на активен пазар и облигации, издадени от чуждестранни емитенти.

Ценните книжа, държани до падеж и на разположение за продажба, блокирани към 31 декември 2008 г. като обезпечение в полза на Министерство на финансите по привлечени средства на Държавния бюджет са в размер на 218 064 хил.лв.

Справедлива стойност на инвестициите към 31 декември 2008

	Балансова стойност	Справедлива стойност	Разлика
<i>В хиляди лева</i>			
Инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества	22 991	22 991	-
Други капиталови инвестиции	2 935	2 935	-
Дългови инструменти на местни емитенти на разположение за продажба	195 741	195 741	-
Дългови инструменти на чуждестранни емитенти на разположение за продажба	22 153	22 153	-
Дългови инструменти на местни емитенти, държани до падеж	64 774	65 592	818
Дългови инструменти на чуждестранни емитенти, държани до падеж	6 119	6 148	29
Общо	314 713	315 560	847

17. Вземания от лихви

	31-Декември-2008	31-Декември-2007
<i>В хиляди лева</i>		
Финансови активи държани за търгуване		
в български лева	190	286
в чуждестранна валута	358	775

Банка ДСК ЕАД
Неконсолидирани финансови отчети
За годините към 31 декември 2008 и 2007

Кредити и вземания от банки		
в български лева	16	67
в чуждестранна валута	5	265
Кредити и вземания от други клиенти		
<i>Физически лица</i>		
в български лева	17 335	13 947
в чуждестранна валута	3 382	824
<i>Предприятия</i>		
в български лева	1 112	1 116
в чуждестранна валута	2 048	1 681
<i>Бюджет</i>		
в български лева	7	4
в чуждестранна валута	2	2
Инвестиции на разположение за продажба		
в български лева	2 259	1 243
в чуждестранна валута	3 701	3 524
Инвестиции държани до падеж		
в български лева	1 146	1 321
в чуждестранна валута	642	1 346
Общо	32 203	26 401

18. Дълготрайни материални активи

	Земя и сгради	Информа- ционно оборудване	Офис оборудване	Други ДМА	Общо
<i>В хиляди лева</i>					
Цена на придобиване или преоценена стойност					
Състояние към 31 декември 2007	163 393	75 989	26 626	45 322	311 330
Придобити	1 039	-	-	49 655	50 694
Излезли от употреба/отписани	(1 032)	(3 787)	(1 293)	(46)	(6 158)
Прехвърлени от разходи за придобиване	23 008	19 875	12 596	(55 479)	-
Състояние към 31 декември 2008	186 408	92 077	37 929	39 452	355 866
Амортизация					
Състояние към 31 декември 2007	20 737	45 796	9 123	724	76 380
Начислена през годината	4 145	14 002	4 103	153	22 403
На излезлите от употреба	(122)	(3 781)	(1 071)	(47)	(5 021)
Състояние към 31 декември 2008	24 760	56 017	12 155	830	93 762
Нетна балансова стойност					
Към 31 декември 2008	161 648	36 060	25 774	38 622	262 104
Към 31 декември 2007	142 656	30 193	17 503	44 598	234 950

В други материални дълготрайни активи се включват разходите за строителство и придобиване на ДМА в размер на 38 422 хил.лв. към 31 декември 2008 г. и 44 334 хил.лв. към 31 декември 2007 г.

19. Дълготрайни нематериални активи

	Дълготрайни нематериални активи	Разходи за придобиване на НДА	Общо
<i>В хиляди лева</i>			
Цена на придобиване или преоценена стойност			
Състояние към 31 декември 2007	41 002	9 313	50 315
Придобити	-	10 909	10 909
Излезли от употреба/отписани	(658)	-	(658)
Прехвърлени от разходи за придобиване	9 572	(9 572)	-
Състояние към 31 декември 2008	49 916	10 650	60 566
Амортизация			
Състояние към 31 декември 2007	28 976	-	28 976
Начислена през годината	6 553	-	6 553
На излезлите от употреба	(651)	-	(651)
Състояние към 31 декември 2008	34 878	-	34 878
Нетна балансова стойност			
Към 31 декември 2008	15 038	10 650	25 688
Към 31 декември 2007	12 026	9 313	21 339

20. Други активи

	31-Декември-2008	31-Декември-2007
<i>В хиляди лева</i>		
Разходи за бъдещи периоди	5 253	4 058
Материали, резервни части	1 371	1 581
Липси и начети	1 335	1 121
Съдебни и присъдени вземания	1 160	1 138
Вътрешнобанкови и междубанкови разчети	1 277	2 777
Други дебитори	7 797	3 308
Обезценка	(2 077)	(1 991)
Общо	16 116	11 992

21. Депозити и кредити от банки

	31-Декември-2008	31-Декември-2007
<i>В хиляди лева</i>		
Депозити от банки		
Срочни депозити	387 324	738 709
Разплащателни сметки	3 553	3 629
Общо депозити от банки	390 877	742 338
Кредити от банки		
Краткосрочни кредити във валута	404 578	-
Дългосрочни кредити във валута	498 038	635 309
Общо кредити от банки	902 616	635 309

На 08 април 2008 г. е договорен двегодишен синдикиран кредит на обща стойност 140 000 хил. EUR. Към 31 декември 2008 г. кредитът е усвоен в пълен размер. Банките участващи в кредита са както следва:

- Банки с мандат на водещи организатори – Байерше Ландесбанк; БНП Париба; ИНГ Банк Н.В.;
- Съорганизатори – Ландесбанк Баден-Вюртенбер клон Лондон; ВЗГ БАНК АГ Западногерманска Кооперативна Централна банка; ДЗ БАНК АГ Германска Централна Кооперативна банка Франкфурт на Майн; Интеса Санпаоло СпА клон Лондон; Американ Експрес Банк ГМБХ; КАЯ ДЕ АХОРОС И МОНТЕ ДЕ ПИЕДАД ДЕ МАДРИД; Салзбургер Ландес – Ипотечна Банка АД.

На 18 юли 2007 г. Банка ОТП отпусна на Банка ДСК ЕАД тригодишен кредит в размер на 100 000 хил. EUR. Лихвеният процент по кредита е тримесечен EURIBOR + 0,32 пункта. Кредитът е усвоен в пълен размер.

На 05 октомври 2006 г. Европейската Инвестиционна Банка отпусна на Банка ДСК ЕАД десетгодишен кредит в размер на 30 000 хил. EUR, от които 10 000 хил. EUR със специфична насоченост по Програма за общинско финансиране. Усвояването започва през 2007 г. Лихвеният процент по кредита към 31 декември 2008 г. е 5,381 %, а усвоената сума е в размер на 9 000 хил. EUR.

На 01 февруари 2006 г. Банка ОТП отпусна на Банка ДСК ЕАД тригодишен кредит в размер на 200 000 хил. EUR. Лихвеният процент, по кредита е тримесечен EURIBOR + 0,45 пункта. Кредитът е усвоен в пълен размер.

На 29 юли 2005 г. ЕБВР отпуска на Банка ДСК ЕАД петгодишна кредитна линия в размер на 10 000 хил. EUR – Рамкова кредитна линия за енергийна ефективност на дома. Лихвеният процент по кредита е шестмесечен EURIBOR + 1,30 пункта. Към 31 декември 2008 г. кредитът е усвоен в размер на 5 643 хил. EUR.

На 30 ноември 2004 г. ЕБВР отпуска на Банка ДСК ЕАД петгодишна кредитна линия в размер на 10 000 хил. EUR по проект за кредитиране на малки и средни предприятия. Лихвеният процент по кредита е шестмесечен EURIBOR + 1,50 пункта. Към 31 декември 2008 г. кредитът е усвоен в размер на 2 857 хил. EUR.

На 30 ноември 2004 г. ЕБВР отпуска на Банка ДСК ЕАД петгодишна кредитна линия в размер на 10 000 хил. EUR по Рамково кредитно споразумение за енергийна ефективност и енергия от възобновяеми енергийни източници. Лихвеният процент по кредита е шестмесечен EURIBOR + 1,50 пункта. Към 31 декември 2008 г. кредитът е усвоен в размер на 4 000 хил. EUR.

22. Подчинен срочен дълг

На 20 октомври 2008 г. Банка ОТП, чрез дружеството ОТП Файнансинг, Холандия Б.В. предостави на Банка ДСК ЕАД осемгодишен подчинен срочен дълг в размер на 150 000 хил. EUR. Лихвеният процент по кредита е тримесечен EURIBOR + надбавка 2,5 пункта. Към 31 декември 2008 г. кредитът е усвоен в пълен размер.

На 19 декември 2007 г. Банка ОТП, чрез дружеството ОТП Файнансинг, Холандия Б.В. предостави на Банка ДСК ЕАД петгодишен подчинен срочен дълг в размер на 200 000 хил. EUR. Лихвеният процент по кредита е три/шестмесечен EURIBOR + надбавка 1,15 пункта. Към 31 декември 2008 г. кредитът е усвоен в пълен размер.

23. Депозити от други клиенти

	31-Декември-2008	31-Декември-2007
<i>В хиляди лева</i>		
Граждани		
в български лева		
срочни депозити	1 496 809	1 318 011
безсрочни депозити	1 351 655	1 183 798
в чуждестранна валута		
срочни депозити	1 048 760	952 096
безсрочни депозити	388 440	271 404
Предприятия		
в български лева		
срочни депозити	195 343	275 069
безсрочни депозити	378 186	420 683
в чуждестранна валута		
срочни депозити	102 652	110 546
безсрочни депозити	104 487	146 474
Бюджет		
в български лева		
срочни депозити	92 116	91 349
безсрочни депозити	74 746	82 377
в чуждестранна валута		
срочни депозити	20 431	60 020
безсрочни депозити	2 707	3 760
Финансови институции		
в български лева		
срочни депозити	54 928	89 628
безсрочни депозити	4 607	12 130
в чуждестранна валута		
срочни депозити	23 760	-
безсрочни депозити	1 203	3 974
Общо	<u>5 340 830</u>	<u>5 021 319</u>

Лихвените проценти по депозити към 31 декември 2008 варират в следните диапазони: депозити от физически лица от 0.20 % до 9.50 %; депозити от предприятия от 0.20 % до 8.80 %; депозити от бюджета от 0,20 % до 6,50 %; депозити от финансови институции от 0,20 % до 7,50 %.

24. Задължения по лихви

	31-Декември-2008	31-Декември-2007
<i>В хиляди лева</i>		
Граждани		
в български лева	16 559	14 431
в чуждестранна валута	6 747	4 303
Предприятия		
в български лева	3 275	4 206
в чуждестранна валута	1 028	1 061
Бюджет		
в български лева	270	374
в чуждестранна валута	8	185

Банки		
в български лева	179	149
в чуждестранна валута	8 078	4 608
Подчинен срочен дълг		
в чуждестранна валута	4 288	642
Общо	40 432	29 959

25. Задължения по отсрочени данъци

Отсрочените данъци за 2008 г. са калкулирани за всички временни разлики, като е използван балансовият метод на база данъчен процент 10.

Сумата на отсрочените данъци се отнася за следните активи и пасиви:

	Активи		Пасиви		Нетна стойност	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007
<i>В хиляди лева</i>						
Обезщетения по КТ при пенсиониране и други задължения към персонала	(887)	(763)	-	-	(887)	(763)
Финансови активи на разположение за продажба	(684)	(310)	97	314	(587)	4
Дълготрайни активи	(191)	(191)	11 346	11 369	11 155	11 178
Условни пасиви	(315)	(105)	-	-	(315)	(105)
Неизползвани отпуски и други	(276)	(218)	-	-	(276)	(218)
Нетно (активи)/пасиви по отсрочени данъци	(2 353)	(1 587)	11 443	11 683	9 090	10 096

Пасивите по отсрочени данъци във връзка с преоценката на дълготрайните активи са изчислени на база преоценъчните резерви за законови данъчни цели, чиято сума към 31 декември 2008 година е 113 458 хил. лв. и към 31 декември 2007 година е 113 689 хил. лв. Тези преоценъчни резерви подлежат на данъчно облагане, когато дълготрайните активи се продадат или се амортизират напълно.

Движения във временните разлики през годината:

	Салдо към	Признати в	Признати в	Салдо
	31.12.	ОПР	капитала	към 31.12.
	2007	2008	2008	2008
<i>В хиляди лева</i>				
Обезщетения по КТ при пенсиониране и други задължения към персонала	(763)	(124)	-	(887)
Финансови активи на разположение за продажба	4	-	(591)	(587)
Дълготрайни активи	11 178	(23)	-	11 155
Условни пасиви	(105)	(210)	-	(315)
Неизползвани отпуски и други	(218)	(58)	-	(276)
Общо	10 096	(415)	(591)	9 090

26. Провизии по задължения

	31-Декември-2008	31-Декември-2007
<i>В хиляди лева</i>		
Обезщетения по Кодекса на труда при пенсиониране	2 564	1 977
Провизии по условни задължения	3 150	1 047
Общо	5 714	3 024

27. Други пасиви

	31-Декември-2008	31-Декември-2007
<i>В хиляди лева</i>		
Задължения по централизация на бюджетни средства към БНБ	23 266	2 112
Задължения към служители и ръководство	9 072	9 492
Преводи за изпълнение	9 019	22 889
Отрицателна справедлива стойност на деривати	-	857
Други	13 468	8 429
Общо	54 825	43 779

28. Капитал

(а) Номинална стойност на поименните акции

	31-Декември-2008	31-Декември-2007
<i>В хиляди лева</i>		
Обикновени, поименни акции с право на глас	153 984	153 984

(б) Неразпределена печалба

Неразпределената печалба включва натрупаните печалби от минали периоди.

(в) Преоценъчен резерв

Преоценъчните резерви включват преоценките на активи, нетно от свързаните с тях задължения по отсрочени данъци.

(г) Общи резерви

Общите резерви включват средствата заделени във фонд Резервен съгласно местното законодателство и капитализираните по решения на Общото събрание печалби на Банката.

29. Условни задължения и ангажменти

(а) Задбалансови задължения и ангажменти

	31-Декември-2008	31-Декември-2007
<i>В хиляди лева</i>		
Задължения по съдебни искове срещу банката	3 422	1 798
Банкови гаранции и акредитиви		
в български лева	117 208	90 958
в чуждестранна валута	122 699	205 632
	239 907	296 590
Ангажменти по договорени неизтеглени кредити		
в български лева	219 791	203 856
в чуждестранна валута	315 056	149 198
	534 847	353 054
Ангажменти по форуърд и спот - продажби		
в български лева	440 159	293 375
в чуждестранна валута	119 012	67 659
	559 171	361 034
Общо	1 337 347	1 012 476

(б) Задължения по предоставени гаранции и акредитиви

Банка ДСК ЕАД предоставя банкови гаранции и акредитиви, с цел гарантиране за изпълнението на ангажменти на свои клиенти пред трети страни. Тези споразумения имат фиксирани лимити и обикновено имат период на валидност до две години.

Сумите, отразени в таблицата като гаранции и акредитиви, представляват максималната сума на счетоводна загуба, която ще се отрази в баланса в случай, че контрагентите не изпълнят своите договорни задължения.

Тези ангажменти и потенциални задължения носят само задбалансов кредитен риск, като само таксите за ангажимент и отчисленията за евентуални загуби се отразяват в баланса до момента на изтичане срока на поетия ангажимент или неговото изпълняване. Поетите условни задължения се очаква да приключат без да се наложат частични или пълни плащания по тях. По тази причина във връзка с тези суми не се очакват бъдещи парични потоци.

(в) Правни искове

Правните искове срещу Банка ДСК ЕАД (главници и законни лихви) възлизат на 3 422 хил. лв. към 31 декември 2008 г. За част от тези правни искове ръководството на Банката счита, че

съществува вероятност от неблагоприятен изход, поради което са заделени провизии в размер на 3 150 хил. лв. (бележка 26).

(г) **Активи, предоставени като обезпечения**

Към 31 декември 2008 Банка ДСК ЕАД е блокирала ценни книжа в размер на 241 170 хил. лв. като обезпечение по привлечени средства от Държавния бюджет. Блокирането се извършва при Българска народна банка в полза на Министерство на финансите по силата на Закона за държавния бюджет на Република България.

30. Парични средства и парични еквиваленти

	31-Декември-2008	31-Декември-2007
<i>В хиляди лева</i>		
Парични средства в каса	236 456	193 371
Разплащателна сметка в Централната банка	439 315	746 081
Вземания от банки с матуритет до 3 месеца	112 259	566 210
Общо	788 030	1 505 662

31. Дъщерни и асоциирани предприятия

Дъщерни са предприятията, контролирани от Банката. Асоциирани са тези предприятия, в които Банката упражнява значително влияние, но не и контрол, върху финансовата и оперативна политика.

	% участие	Отчетна стойност към 31.12.2008
<i>В хиляди лева</i>		
Дъщерни предприятия:		
ДСК Турс ЕООД	100.00%	8 491
ПОК ДСК - Родина АД	99.75%	10 972
ДСК Управление на активи АД	66.00%	858
ДСК БУЛ-Проджект ООД	74.90%	120
ДСК Транс Секюрити ЕООД *	100.00%	2 225
Асоциирани предприятия:		
ДСК Лизинг АД	50.00%	61
Дружество за касови услуги АД	25.00%	2 490
Общо		25 217

* ДСК Транс Секюрити ЕООД е 100 % собственост на ДСК Турс ЕООД.

Дъщерните и асоциираните предприятия са представени като част от капиталовите инвестиции, на разположение за продажба, в групата на инвестициите (бележка 16).

32. Сделки между свързани лица

Банка ДСК ЕАД има свързаност със служителите, директорите и ръководството на Банката, с дъщерните и асоциираните си предприятия, със собственика Банка ОТП и другите компании в Банкова група ОТП. Сделките със свързани лица се осъществяват при близки до пазарните условия. Сделките със свързани лица към 31 декември 2008 и за годината, приключваща на тази дата са:

В хиляди лева

Свързани лица	Вид сделка	Сума
Служители	Предоставени кредити	62 583
Директори и ръководство	Предоставени кредити	11 488
Дъщерни предприятия	Разплащателни и депозитни сметки в Банка ДСК	4 462
Дъщерни предприятия	Задължения	516
Дъщерни предприятия	Разходи за лихви	162
Дъщерни предприятия	Разходи за външни услуги	4 298
Дъщерни предприятия	Получени наеми	52
Дъщерни предприятия	Получени такси	607
Дъщерни предприятия	Други вземания	2 355
Асоциирани предприятия	Разплащателни и депозитни сметки в Банка ДСК	8 507
Асоциирани предприятия	Задължения	70
Асоциирани предприятия	Разходи за лихви	60
Асоциирани предприятия	Получени такси	35
Асоциирани предприятия	Предоставени кредити	3 413
Асоциирани предприятия	Ангажимент по предоставена, неусвоена кредитна линия	499
Асоциирани предприятия	Предоставени банкови гаранции	80
Асоциирани предприятия	Приходи от лихви	46
Асоциирани предприятия	Разходи за услуги	154
Банка ОТП	Разплащателни и депозитни сметки в Банка ОТП	47 639
Банка ОТП	Разплащателни и депозитни сметки в БДСК	258 134
Банка ОТП	Получени кредити	586 749
Банка ОТП	Задължения	1 628
Банка ОТП	Задължения по лихви	4 852
Банка ОТП	Взамания от лихви	11
Банка ОТП	Приходи от лихви	1 727
Банка ОТП	Платени такси	759
Банка ОТП	Разходи за лихви	43 441
Банка ОТП	Получени такси	2 713
Банка ОТП	Задължения по срочни контракти за обмяна на валута	119 012
Банка ОТП	Вземания по срочни контракти за обмяна на валута	120 362
Банка ОТП	Получена гаранция	53 003
Банка ОТП	Предоставена гаранция	10 784
Други дружества от групата	Разплащателни и депозитни сметки при дружества от групата	226
Други дружества от групата	Получени кредити	684 541
Други дружества от групата	Задължения по лихви	4 289
Други дружества от групата	Разходи за лихви	28 522
Други дружества от групата	Получени такси	387

Възнаграждението на ключовия ръководен персонал за 2008 включва текущи доходи в размер на 1 895 хил.лв. (2007: 1 038 хил.лв.).

33. Приложими стандарти

МСФО 1	Прилагане за пръв път на Международните стандарти за финансово отчитане
МСФО 2	Плащане на базата на акции
МСФО 3	Бизнес комбинации
МСФО 4	Застрахователни договори
МСФО 5	Нетекущи активи, държани за продажба, и преустановени дейности
МСФО 6	Проучване и оценка на минерални ресурси
МСФО 7	Финансови Инструменти: Оповестяване
МСС 1	Представяне на финансови отчети
МСС 2	Материални запаси
МСС 7	Отчети за паричните потоци
МСС 8	Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки
МСС 10	Събития след дата на баланса
МСС 11	Договори за строителство
МСС 12	Данъци върху дохода
МСС 14	Отчитане по сегменти
МСС 16	Имоти, машини, съоръжения и оборудване
МСС 17	Лизинг
МСС 18	Приходи
МСС 19	Доходи на наети лица
МСС 20	Отчитане на правителствени дарения и оповестяване на правителствена помощ
МСС 21	Ефекти от промените в обменните курсове
МСС 23	Разходи по заеми
МСС 24	Оповестяване на свързани лица
МСС 26	Счетоводство и отчитане на планове за пенсионни доходи
МСС 27	Консолидирани и индивидуални финансови отчети
МСС 28	Инвестициите в асоциирани предприятия
МСС 29	Финансово отчитане при свърхинфлационни икономики
МСС 31	Дялове в съвместни предприятия
МСС 32	Финансови инструменти: оповестяване и представяне
МСС 33	Доходи на акция
МСС 34	Междинно финансово отчитане
МСС 36	Обезценка на активи
МСС 37	Провизии, условни пасиви и условни активи
МСС 38	Нематериални активи
МСС 39	Финансови инструменти: признаване и оценяване
МСС 40	Инвестиционни имоти
МСС 41	Земеделие
КРМСФО 1	Промени в съществуващите задължения за извеждане от експлоатация, възстановяване и сходните с тях задължения
КРМСФО 2	Дялове на членове в кооперации и сходни инструменти
КРМСФО 4	Определяне дали дадено споразумение съдържа лизинг

КРМСФО 5	Права на участие във фондове за извеждане от експлоатация и възстановяванена околната среда
КРМСФО 6	Задължения, възникващи от участие в специфичен пазар-отпадъчно електричество и електронно оборудване
КРМСФО 7	Прилагане на подхода на преизчисляване на финансовите отчети съгласно МСС 29 Финансово отчитане при свръхинфлационна икономика
КРМСФО 8	Обхват на МСФО 2
КРМСФО 9	Проценка на внедрени деривативи
КРМСФО 10	Междинно финансово отчитане и обезценка
КРМСФО 11	МСФО 2 Операции с акции в рамките на групата и с обратно изкупени собствени акции
ПКР 7	Въвеждане на еврото
ПКР 10	Правителствена помощ – без специална връзка с оперативната дейност
ПКР 12	Консолидация – предприятия със специално предназначение
ПКР 13	Съвместно контролирани предприятия - непарични вноски от контролиращите съдружници
ПКР 15	Оперативен лизинг - стимули
ПКР 21	Данъци върху дохода – възстановяване на преоценените неамортизуеми активи
ПКР 25	Данъци върху доходи - промени в данъчния статус на едно предприятие или неговите акционери
ПКР 27	Оценяване съдържането на операции, включващи правната форма на лизинг
ПКР 29	Оповестяване - споразумения на концесионна услуга
ПКР 31	Приход - бартерни сделки, включващи рекламни услуги
ПКР 32	Нематериални активи - разходи за интернет страници